

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'INDÚSTRIA, COMERÇ I TURISME

6879 *Reial decret 298/2021, de 27 d'abril, pel qual es modifiquen diverses normes reglamentàries en matèria de seguretat industrial.*

La Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, que transposa a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior (denominada Directiva de serveis), consolida els principis reguladors compatibles amb les llibertats bàsiques d'establiment i de lliure prestació de serveis, i al mateix temps permet suprimir les barreres i reduir les traves a l'accés de les activitats de serveis i el seu exercici.

Per la seva banda, la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, modifica expressament les lleis vigents afectades per la Directiva esmentada, entre les quals la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria.

El Reial decret 560/2010, de 7 de maig, pel qual es modifiquen diverses normes reglamentàries en matèria de seguretat industrial per adequar-les a la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, i a la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, va adaptar els diversos reials decrets en matèria de seguretat industrial al que estableixen les esmentades lleis 17/2009, de 23 de novembre, i 25/2009, de 22 de desembre, i en concret a les modificacions efectuades a la Llei 21/1992, de 16 de juliol.

Així, es va dur a terme l'adaptació concreta de la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre, i de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, a l'àmbit de la seguretat industrial, a través del Reial decret 560/2010, de 7 de maig, i es va exigir, en els reglaments modificats pel Reial decret esmentat, respecte a l'exercici de l'activitat en lliure prestació, que es presenti una declaració responsable i es compleixin determinats requisits, com l'ús de mitjans tècnics específics regulats en la normativa espanyola, la disponibilitat d'una assegurança professional o un nombre de personal mínim per tal d'assegurar la seguretat pública i prevenir riscos per a la salut i la seguretat, tot això d'acord amb el que disposa l'article 12.3 de la Llei 17/2009, de 23 de novembre.

Tanmateix, cal tenir en compte el que estableix l'article 9 de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, que estableix que l'accés a una activitat de servei o al seu exercici es regeix pel principi d'igualtat de tracte i no-discriminació, i que tots els requisits que supeditin l'accés a una activitat de serveis o el seu exercici s'han d'ajustar als criteris següents:

- a) No ser discriminatoris.
- b) Estar justificats per una raó imperiosa d'interès general.
- c) Ser proporcionats a la raó imperiosa d'interès general esmentada.
- d) Ser clars i inequívocs.
- e) Ser objectius.
- f) Ser fets públics amb antelació.
- g) Ser transparents i accessibles.

Si bé les modificacions incloses pel Reial decret 560/2010, de 7 de maig, van assegurar que cada activitat de servei o el seu exercici es regeix pel principi d'igualtat de tracte i no-discriminació, no hi ha un criteri uniforme entre els diferents reglaments que es modifiquen quant als mitjans humans necessaris per al desenvolupament de l'activitat o el seu exercici, ni quant a les vies d'accés a les professions que s'inclouen en els diferents reglaments de seguretat industrial.

És necessari, per tant, fer un pas addicional en aquest sentit i unificar els criteris d'accés a una activitat de servei o el seu exercici, fet que ha de garantir no tan sols més igualtat de tracte globalment, sinó també un augment de la seguretat jurídica. A més, ha d'assegurar més eficàcia de l'Administració en la seva funció supervisora del compliment dels requisits esmentats, fet que sens dubte ha de redundar en un augment de la seguretat en l'exercici de l'activitat, finalitat última dels reglaments modificats.

Aquest Reial decret consta de 12 articles, pels quals es modifiquen diverses normes reglamentàries sobre seguretat industrial, una disposició addicional, una disposició transitòria i dues disposicions finals.

Aquesta norma s'ha elaborat tenint en compte els principis que constitueixen la bona regulació, a què es refereix l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

En particular, es compleixen els principis de necessitat i eficàcia en considerar-se que l'aprovació d'aquest Reial decret és l'instrument necessari per aconseguir l'objectiu perseguit, que és actualitzar la normativa de seguretat industrial a Espanya harmonitzant els diferents reglaments pel que fa als mitjans laborals i humans de les empreses instal·ladores. El principi de proporcionalitat es considera complert atès que el Reial decret conté la regulació imprescindible per atendre'n la finalitat.

El principi de seguretat jurídica es garanteix ja que aquesta norma és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic i s'ha pretès que sigui clara i que faciliti l'actuació i la presa de decisions de les persones i les empreses. El de transparència, perquè en el seu procés d'elaboració s'han sol·licitat tots els informes preceptius i s'ha publicat a la pàgina web del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme, per possibilitar als potencials destinataris participar activament en aquest procés. A més, en aquest sentit, abans de l'elaboració d'aquest Reial decret es va substanciar una consulta pública, tal com indica l'article 26.2 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern.

Finalment, respecte al principi d'eficiència, les modificacions introduïdes no estableixen cap càrrega administrativa suplementària que no estigui justificada i resulti la mínima i, en tot cas, proporcionada, en atenció a la particular situació existent i la necessitat de garantir el principi d'eficàcia en l'aplicació de les mesures regulades.

Per a l'elaboració d'aquest Reial decret s'han consultat les comunitats autònomes, així com, d'acord amb el que estableix l'article 26.6 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, les entitats relacionades amb el sector, conegudes i considerades més representatives. Així mateix, aquest Reial decret ha estat objecte d'informe per part del Consell de Coordinació de la Seguretat Industrial, d'acord amb el que preveuen l'article 18.4.c) de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, i l'article 2.d) del Reglament del Consell de Coordinació de la Seguretat Industrial, aprovat pel Reial decret 251/1997, de 21 de febrer.

En virtut d'això, a proposta de la ministra d'Indústria, Comerç i Turisme, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 27 d'abril de 2021,

DISPOSO:

Article primer. *Modificació del Reglament electrotècnic per a baixa tensió i de la seva Instrucció tècnica complementària ITC-BT-03 «Empreses instal·ladores en baixa tensió», aprovats pel Reial decret 842/2002, de 2 d'agost.*

El Reglament electrotècnic per a baixa tensió i la seva Instrucció tècnica complementària ITC-BT-03 «Empreses instal·ladores en baixa tensió» aprovats pel Reial decret 842/2002, de 2 d'agost, queden modificats de la manera següent:

U. L'apartat 2 de l'article 2 del Reglament electrotècnic per a baixa tensió, es modifica de la manera següent:

«2. Aquest Reglament s'aplica:

a) A les noves instal·lacions, a les seves modificacions i a les seves ampliacions.

b) A les modificacions, reparacions i ampliacions, siguin o no d'importància, de les instal·lacions existents abans de la seva entrada en vigor, tan sols en allò que afecta la part modificada, reparada o ampliada, i sempre que es prenguin les mesures necessàries per garantir les condicions de seguretat del conjunt de la instal·lació.

c) A les instal·lacions existents abans de la seva entrada en vigor, pel que fa al règim d'inspeccions, si bé els criteris tècnics aplicables a aquestes inspeccions són els corresponents a la reglamentació amb què es van aprovar.

S'entén per modificacions o reparacions d'importància, als efectes de la documentació exigible i de l'obligatorietat d'inspecció inicial, les que afecten més del 50 per 100 de la potència instal·lada. Igualment es considera modificació d'importància la que afecti línies completes de processos productius amb nous circuits i quadres, fins i tot amb reducció de potència.»

Dos. L'apartat 3, «Classificació de les empreses instal·ladores en Baixa Tensió», de la Instrucció tècnica complementària ITC-BT-03 «Empreses instal·ladores en baixa tensió», queda redactat de la manera següent:

«Les empreses instal·ladores en baixa tensió es classifiquen en les categories següents:

3.1 Categoria bàsica (IBTB).— Les empreses instal·ladores d'aquesta categoria poden efectuar, mantenir i reparar les instal·lacions elèctriques per a baixa tensió en edificis, indústries, infraestructures i, en general, totes les compreses en l'àmbit d'aquest Reglament electrotècnic per a baixa tensió, que no es reservin a la categoria especialista (IBTE).

3.2 Categoria especialista (IBTE).— Les empreses instal·ladores de la categoria especialista poden efectuar, mantenir i reparar les instal·lacions de la categoria bàsica i, a més, les corresponents a:

- Sistemes d'automatització, gestió tècnica de l'energia i seguretat per a habitatges i edificis;
- Sistemes de control distribuït;
- Sistemes de supervisió, control i adquisició de dades;
- Control de processos;
- Línies aèries o subterrànies per a distribució d'energia;
- Locals amb risc d'incendi o explosió;
- Sales d'operacions i sales d'intervenció;
- Llums de descàrrega en alta tensió, rètols lluminosos i similars;
- Instal·lacions generadores de baixa tensió d'una potència superior o igual a 10kW; que estiguin contingudes en l'àmbit d'aquest Reglament electrotècnic per a baixa tensió i les seves instruccions tècniques complementàries.

La categoria especialista per a les quatre primeres modalitats d'instal·lacions (sistemes d'automatització, gestió tècnica de l'energia i seguretat per a habitatges i edificis; sistemes de control distribuït; sistemes de supervisió, control i adquisició de dades; i control de processos) és única.»

Tres. L'apartat 4, «Instal·lador en baixa tensió», de la Instrucció tècnica complementària ITC-BT-03 «Empreses instal·ladores en baixa tensió», queda redactat de la manera següent:

«4. Instal·lador en baixa tensió.

L'instal·lador en baixa tensió ha d'exercir la seva activitat en el si d'una empresa instal·ladora de baixa tensió habilitada i ha de complir i poder acreditar davant l'Administració competent quan aquesta ho requereixi en l'exercici de les seves facultats d'inspecció, comprovació i control, una de les situacions següents:

a) Disposar d'un títol universitari l'àmbit competencial, les atribucions legals o el pla d'estudis del qual cobreixi les matèries objecte del Reglament electrotècnic per a baixa tensió, aprovat pel Reial decret 842/2002, de 2 d'agost, i de les seves instruccions tècniques complementàries.

b) Disposar d'un títol de formació professional o d'un certificat de professionalitat inclòs en el Repertori Nacional de Certificats de Professionalitat, l'àmbit competencial del qual inclogui les matèries objecte del Reglament electrotècnic per a baixa tensió, aprovat pel Reial decret 842/2002, de 2 d'agost, i de les seves instruccions tècniques complementàries.

c) Tenir reconeguda una competència professional adquirida per experiència laboral, d'acord amb el que estipula el Reial decret 1224/2009, de 17 de juliol, de reconeixement de les competències professionals adquirides per experiència laboral, en les matèries objecte del Reglament electrotècnic per a baixa tensió, aprovat pel Reial decret 842/2002, de 2 d'agost, i de les seves instruccions tècniques complementàries.

d) Tenir reconeguda la qualificació professional d'instal·lador en baixa tensió adquirida en un altre o altres estats membres de la Unió Europea, d'acord amb el que estableix el Reial decret 581/2017, de 9 de juny, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/55/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de novembre de 2013, per la qual es modifica la Directiva 2005/36/CE relativa al reconeixement de qualificacions professionals i el Reglament (UE) núm. 1024/2012 relatiu a la cooperació administrativa a través del Sistema d'informació del mercat interior (Reglament IMI).

e) Tenir una certificació atorgada per una entitat acreditada per a la certificació de persones per ENAC o qualsevol altre organisme nacional d'acreditació designat d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93, d'acord amb la norma UNE-EN ISO/IEC 17024.

Totes les entitats acreditades per a la certificació de persones que vulguin atorgar aquestes certificacions han d'incloure en el seu esquema de certificació un sistema d'avaluació que inclogui els continguts mínims que indica l'apèndix II d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

Qualsevol de les situacions o titulacions previstes (títol universitari, títol de formació professional o certificat de professionalitat, experiència laboral reconeguda o certificació atorgada per una entitat acreditada) són vàlides indistintament per a les diferents categories d'instal·lador de baixa tensió, en funció dels coneixements acreditats.

D'acord amb la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, el personal habilitat per una comunitat autònoma pot executar aquesta activitat dins d'una empresa instal·ladora a tot el territori espanyol, sense que es puguin imposar requisits o condicions addicionals.»

Quatre. L'apartat 5.2 de l'apartat 5, «Habilitació d'empreses instal·ladores de baixa tensió», de la Instrucció tècnica complementària ITC-BT-03 «Empreses instal·ladores en baixa tensió», queda redactat de la manera següent:

«Les empreses instal·ladores en baixa tensió legalment establerts per a l'exercici d'aquesta activitat en qualsevol altre Estat membre de la Unió Europea que vulguin exercir l'activitat en règim de lliure prestació en territori espanyol han de presentar, prèviament a l'inici de l'activitat, davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma on vulguin començar la seva activitat, una declaració responsable en què el titular de l'empresa o el seu representant legal declari per a quina categoria, i si s'escau, modalitat, exercirà l'activitat, que compleix els requisits que exigeix aquesta Instrucció tècnica complementària, que disposa de la documentació que ho acredita, que es compromet a mantenir-los durant la vigència de l'activitat i que es responsabilitza que l'execució de les instal·lacions s'efectua d'acord amb les normes i els requisits que estableixen el Reglament electrotècnic per a baixa tensió, aprovat pel Reial decret 842/2002, de 2 d'agost, i les seves respectives instruccions tècniques complementàries.

Per acreditar el compliment del requisit de personal qualificat, la declaració ha de fer constar que l'empresa disposa de la documentació que acredita la capacitat del personal afectat, d'acord amb la normativa del país d'establiment i de conformitat amb el que preveu la normativa de la Unió Europea sobre reconeixement de qualificacions professionals, aplicada a Espanya mitjançant el Reial decret 581/2017, de 9 de juny. L'autoritat competent pot verificar aquesta capacitat d'acord amb el que disposa l'article 15 del Reial decret esmentat.»

Cinc. L'apartat 5.6 de l'apartat 5, «Habilitació d'empreses instal·ladores de baixa tensió», de la Instrucció tècnica complementària ITC-BT-03 «Empreses instal·ladores en baixa tensió», queda redactat de la manera següent:

«5.6 A l'empara del que preveu l'apartat 3 de l'article 69 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, l'Administració competent pot regular un procediment per comprovar a posteriori el que hagi declarat l'interessat.

En tot cas, la no-presentació de la declaració, així com la inexactitud, la falsedat o l'omissió, de caràcter essencial, de dades o manifestacions que hagin de figurar a la declaració habilita l'Administració competent per dictar resolució, que ha de ser motivada i amb l'audiència prèvia de l'interessat, per la qual es declari la impossibilitat de seguir exercint l'activitat, sense perjudici de les responsabilitats que es puguin derivar de les actuacions dutes a terme, i de l'aplicació del règim sancionador que preveu la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria.»

Sis. L'apartat 5.8 de l'apartat 5, «Habilitació d'empreses instal·ladores de baixa tensió», de la instrucció tècnica complementària ITC-BT-03 «Empreses instal·ladores en baixa tensió», queda redactat de la manera següent:

«5.8 Les empreses instal·ladores han de complir el següent:

a) Disposar de la documentació que identifiqui l'empresa instal·ladora, que en el cas de persona jurídica ha d'estar constituïda legalment.

b) Disposar dels mitjans tècnics i humans necessaris per exercir la seva activitat en condicions de seguretat, que, com a mínim, són els que determina l'apèndix I d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

c) Haver subscrit una assegurança de responsabilitat civil professional o una altra garantia equivalent que cobreixi els danys que puguin provocar en la prestació del servei per una quantia mínima de 600.000 euros per sinistre per a la categoria bàsica i de 900.000 euros per sinistre per a la categoria especialista. Aquestes quanties mínimes s'han d'actualitzar per ordre de la persona titular del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme, sempre que sigui necessari per mantenir l'equivalència econòmica de la garantia i amb l'informe previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics.»

Set. L'apèndix, «Mitjans mínims, tècnics i humans, requerits per a les empreses instal·ladores en baixa tensió», de la Instrucció tècnica complementària ITC-BT-03 «Empreses instal·ladores en baixa tensió», es numera com a apèndix I, i el seu apartat 1, «Mitjans humans», queda redactat de la manera següent:

«1. Mitjans humans.– Disposar del personal necessari per exercir l'activitat en condicions de seguretat, en nombre suficient per atendre les instal·lacions que tinguin contractades amb un mínim d'un instal·lador en baixa tensió de la mateixa categoria en què l'empresa està habilitada, contractat en plantilla a jornada completa (llevat que s'acrediti que l'horari d'obertura de l'empresa és inferior, cas en què s'admet que estigui contractat a temps parcial per prestar serveis durant un nombre d'hores equivalent a l'horari durant el qual l'empresa exerceixi la seva activitat).

Es considera que també queda satisfet el requisit de disposar d'un professional habilitat en plantilla si es compleix alguna de les condicions següents:

1a En el cas de les persones jurídiques, la titularitat de la qualificació individual la tingui un dels socis de l'organització, sempre que treballi per a l'empresa a jornada completa, o durant el seu horari d'obertura.

2a En cas que l'empresa instal·ladora sigui una persona física donada d'alta en el règim especial de treballadors autònoms, si aquesta disposa de l'habilitació com a instal·lador en baixa tensió.

La figura de l'instal·lador es pot substituir per la de dos o més instal·ladors de la mateixa o mateixes categories, amb horaris laborals que permetin cobrir la jornada completa o l'horari d'activitat de l'empresa.»

Vuit. S'afegeix un nou apèndix II a la Instrucció tècnica complementària ITC-BT-03 «Empreses instal·ladores en baixa tensió», amb la redacció següent:

«APÈNDIX II

Coneixements mínims necessaris per a instal·ladors en baixa tensió

I. Instal·lador categoria bàsica

A) Coneixements teòrics

Unitat temàtica 1: Fonaments de les instal·lacions elèctriques.

1. Conceptes bàsics d'electrotècnia:

- 1.1 Corrent altern i corrent continu.
- 1.2 Sistemes trifàsics i monofàsics.
- 1.3 Components de les instal·lacions elèctriques.
- 1.4 Cables i conductors.
- 1.5 Aparellatge de protecció.
- 1.6 Receptors i màquines elèctriques: motors i transformadors.

2. Càlcul elèctric de les línies de BT:
 - 2.1 Criteri de capacitat tèrmica.
 - 2.2 Criteri de caiguda de tensió.
 - 2.3 Criteri de corrent de curtcircuit.
 - 2.4 Línies obertes i tancades; línies de secció uniforme i no uniforme.
3. Reglamentació de les instal·lacions elèctriques: REBT i les seves ITC:
 - 3.1 Instal·ladors de baixa tensió (ITC-BT-03).
 - 3.2 Documentació de les instal·lacions (ITC-BT-04).
 - 3.3 Posada en servei.
 - 3.4 Verificacions i inspeccions (ITC-BT-05).
4. Normativa internacional d'instal·lacions elèctriques de baixa tensió.

Unitat temàtica 2: Instal·lacions d'enllaç.

1. Previsió de càrregues per a subministraments de BT (ITC-BT-10).
2. Esquemes de les instal·lacions d'enllaç (ITC-BT-12).
3. Parts constituents de les instal·lacions d'enllaç:
 - 3.1 Caixes generals de protecció (CGP) (ITC-BT-13).
 - 3.2 Línia general d'alimentació (LGA) (ITC-BT-14).
 - 3.3 Centralitzacions de comptadors (CC) (ITC-BT-16).
 - 3.4 Derivacions individuals (DI) (ITC-BT-15).
 - 3.5 Dispositius generals de comandament i protecció (DGMP) (ITC-BT-17).
4. Càlcul i muntatge de les instal·lacions d'enllaç:
 - 4.1 Caigudes de tensió.
 - 4.2 Sistemes d'instal·lació: tubs i canalitzacions (ITC-BT-20; ITC-BT-21).
 - 4.3 Tipus i emplaçament dels quadres elèctrics.
 - 4.4 Simbologia, plans i esquemes elèctrics de les instal·lacions.

Unitat temàtica 3: Instal·lacions interiors o receptores.

1. Prescripcions generals per a les instal·lacions interiors (ITC-BT-19).
2. Instal·lacions en habitatges i edificis d'habitatges (ITC-BT-25):
 - 2.1 Graus d'electrificació, nombre de circuits i característiques.
 - 2.2 Preses de terra i protecció contra els contactes indirectes (ITC-BT-26).
 - 2.3 Instal·lacions en locals que contenen una banyera o dutxa (ITC-BT-27).
 - 2.4 Instal·lacions comunes d'edificis d'habitatges.
 - 2.5 Dimensionament de tubs i canalitzacions.
3. Instal·lacions en edificis comercials, oficines i indústries:
 - 3.1 Càrrega total corresponent a edificis comercials, oficines i indústries.
 - 3.2 Distribució de l'electrificació en l'edifici. Equilibratge de càrregues.
 - 3.3 Conductors, circuits i seccions.
4. Instal·lacions en garatges i desclassificació dels garatges.

Unitat temàtica 4: Proteccions de les instal·lacions.

1. Sistemes de connexió del neutre i de les masses en les instal·lacions de distribució en BT (ITC-BT-08).
2. Instal·lacions de connexió de terra (ITC-BT-18).
3. Protecció contra els xocs elèctrics-contactes directes i indirectes (ITC-BT-24).

4. Protecció contra les sobreintensitats-sobrecàrregues i curtcircuits (ITC-BT-23).
5. Protecció contra les sobretensions (ITC-BT-22).

Unitat temàtica 5: Instal·lacions amb característiques especials.

1. Instal·lacions d'enllumenat exterior (ITC-BT-09):
 - 1.1 Introducció als conceptes luminotècnics i a l'REEAE.
 - 1.2 Càlculs elèctrics d'enllumenat.
 - 1.3 Càlculs luminotècnics bàsics.
2. Instal·lacions en locals de concurrència pública (ITC-BT-28):
 - 2.1 Subministraments complementaris.
 - 2.2 Enllumenat d'emergència.
3. Instal·lacions d'infraestructura per a la recàrrega del vehicle elèctric (ITC-BT-52):
 - 3.1 Esquemes de connexió.
 - 3.2 Previsió de càrregues.
 - 3.3 Requisits generals i mesures de protecció.
 - 3.4 Tipus de connexió i modes de càrrega del VE.
4. Instal·lacions en locals de característiques especials (ITC-BT-30):
 - 4.1 Locals humits.
 - 4.2 Locals mullats.
 - 4.3 Altres locals de característiques especials.
5. Instal·lacions de piscines i fonts (ITC-BT-31).
6. Instal·lacions a molt baixa tensió i a tensions especials (ITC-BT-36; ITC-BT-37).
7. Instal·lacions de màquines d'elevació i transport (ITC-BT-32).
8. Instal·lacions provisionals i temporals d'obres (ITC-BT-33).
9. Instal·lacions de fires i estands (ITC-BT-34).
10. Instal·lacions d'establiments agrícoles i hortícoles (ITC-BT-35).
11. Instal·lacions de tanques elèctriques per a bestiar (ITC-BT-39).
12. Instal·lacions en caravanes i parcs de caravanes (ITC-BT-41).
13. Instal·lacions en ports i marines per a vaixells d'esbarjo (ITC-BT-42).
14. Instal·lacions en locals amb radiadors per a saunes (ITC-BT-50).
15. Instal·lacions elèctriques en mobles (ITC-BT-49).

Unitat temàtica 6: Instal·lació de receptors.

1. Prescripcions generals per a la instal·lació de receptors (ITC-BT-43).
2. Receptors d'enllumenat (ITC-BT-44).
3. Aparells d'escalfament (ITC-BT-45).
4. Cables i plafons radiants en habitatges (ITC-BT-46).
5. Motors, transformadors, reactàncies i condensadors (ITC-BT-47; ITC-BT-48).

Unitat temàtica 7: Instal·lacions generadores de baixa tensió de potència inferior a 10 kW (ITC-BT-40).

1. Tipus i classificació.
2. Muntatge i manteniment.
3. Sistemes antivessament per a instal·lacions sense excedents.
4. Condicions generals i particulars per a la connexió:
 - 4.1 Instal·lacions aïllades.
 - 4.2 Instal·lacions assistides.
 - 4.3 Instal·lacions interconnectades.

5. Proteccions i instal·lacions de connexió de terra.

B) Coneixements pràctics

1. Muntatge i posada en servei d'instal·lacions de baixa tensió que estiguin compreses en l'àmbit d'aquest Reglament i que no es reservin a la categoria d'especialista.

2. Verificació, manteniment i reparació d'instal·lacions de baixa tensió que estiguin compreses en l'àmbit d'aquest Reglament i que no es reservin a la categoria d'especialista:

2.1 Verificació inicial d'instal·lacions, en funció de les seves característiques, i d'acord amb la normativa vigent.

2.2 Manteniment i reparació d'instal·lacions.

2.3 Manteniment o reparació de l'aparellatge de protecció, control, seccionament o connexió.

3. Maneig d'aparells de mesura i eines:

3.1 Eines utilitzades en instal·lacions elèctriques de baixa tensió: tipus i maneig.

3.2 Maneig d'aparells de mesura de magnituds elèctriques.

II. Instal·lador categoria especialista

A més dels coneixements teòrics i pràctics indicats per a la categoria bàsica, l'instal·lador de categoria especialista, per a cada especialitat, ha de tenir els coneixements següents:

A) Coneixements teòrics

Unitat temàtica 1 (especialista): Línies de distribució en BT.

1. Tipus de xarxes de distribució: radials, en anell.

2. Línies aèries (ITC-BT-06):

2.1 Components: conductors aïllats i nus, suports, aïlladors i ferramentes, accessoris de subjecció.

2.2 Càlcul mecànic de les línies: conductors i suports.

2.3 Intensitats admissibles en règim permanent i en curtcircuit.

3. Línies subterrànies (ITC-BT-07):

3.1 Cables aïllats.

3.2 Intensitats admissibles en règim permanent i en curtcircuit: factors de correcció per tipus d'instal·lació.

4. Connexions de servei (ITC-BT-11).

5. Normes particulars de les empreses distribuïdores.

Unitat temàtica 2 (especialista): Sistemes d'automatització (ITC-BT-51).

1. Automatismes elèctrics:

1.1 Elements que componen les instal·lacions: sensors, actuadors, dispositius de control i elements auxiliars. Tipus i característiques.

1.2 Quadres elèctrics.

1.3 Simbologia normalitzada en les instal·lacions.

1.4 Plànols i esquemes elèctrics normalitzats. Tipologia.

2. Instal·lacions automatitzades:

- 2.1 Tipus de sensors. Característiques i aplicacions.
- 2.2 Actuadors: relés, contactors, solenoides, electrovàlvules (entre d'altres).
- 2.3 Control de potència: arrencada de motors (monofàsics i trifàsics, entre d'altres).
- 2.4 Proteccions contra curtcircuits, derivacions i sobrecàrregues.
- 2.5 Arrencadors estàtics i variadors de velocitat electrònics.
- 2.6 Controladors programables. Autòmats.
- 2.7 Programes de control. Programació.

Unitat temàtica 3 (especialista): Instal·lacions en locals amb risc d'incendi i explosió (ITC-BT-29).

1. Classificació d'emplaçaments i modes de protecció.
2. Condicions de la instal·lació per a totes les zones perilloses.
3. Criteris de selecció de material.

Unitat temàtica 4 (especialista): Instal·lacions en sales d'operacions i sales d'intervenció (ITC-BT-38).

1. Mesures de protecció.
2. Connexió de terra i equipotencialitat.
3. Alimentació amb transformador d'aïllament.
4. Protecció diferencial i contra sobreintensitats.
5. Subministraments complementaris.
6. Risc d'incendi i explosió.
7. Control i manteniment.
8. Taules de distribució i receptors especials.

Unitat temàtica 5 (especialista): Instal·lacions generadores de baixa tensió de potència superior o igual a 10kW (ITC-BT-40).

1. Tipus i classificació.
2. Condicions generals i particulars per a la connexió:
 - 2.1 Instal·lacions aïllades.
 - 2.2 Instal·lacions assistides.
 - 2.3 Instal·lacions interconnectades.
3. Proteccions i instal·lacions de connexió de terra.

Unitat temàtica 6 (especialista): Instal·lacions de llums de descàrrega en alta tensió i rètols lluminosos (ITC-BT-44).

1. Rètols i tubs lluminosos alimentats entre 1kV i 10kV: regles d'instal·lació, envoltants, suports.
2. Protecció contra els contactes indirectes, protecció contra fugues i obertura de circuits.
3. Transformadors, convertidors i inversors.

B) Coneixements pràctics

1. Muntatge i posada en servei d'instal·lacions de baixa tensió que estiguin compreses en l'àmbit d'aquest Reglament i que estiguin reservades a la categoria d'especialista.

2. Verificació, manteniment i reparació d'instal·lacions de baixa tensió que estiguin compreses en l'àmbit d'aquest Reglament i que estiguin reservades a la categoria d'especialista:

2.1 Verificació inicial d'instal·lacions, en funció de les seves característiques, i d'acord amb la normativa vigent.

2.2 Manteniment i reparació d'instal·lacions.

2.3 Manteniment o reparació de l'aparellatge de protecció, control, seccionament o connexió.

3. Addicionalment, per a cada categoria especialista:

3.1 Unitat temàtica 1: Línies de distribució en BT.

3.1.1 Execució de les instal·lacions aèries: conductors aïllats i nus; distàncies de separació; encreuaments, proximitats i paral·lelismes.

3.1.2 Execució de les instal·lacions subterrànies: tipus d'instal·lació i condicions per a encreuaments, paral·lelismes i proximitats.

3.2 Unitat temàtica 2: Sistemes d'automatització.

3.2.1 Sistemes d'automatització, gestió tècnica de l'energia i seguretat per a habitatges i edificis.

3.2.2 Sistemes de control distribuït.

3.2.3 Instal·lació i programació de sistemes de supervisió, control i adquisició de dades.

3.2.4 Control de processos.

3.3 Unitat temàtica 3: Instal·lacions en locals amb risc d'incendi i explosió.

3.3.1 Selecció de material per treballar en ambients classificats.

3.3.2 Instal·lacions d'estacions de servei, garatges i tallers de reparació.

3.4 Unitat temàtica 4: Instal·lacions en sales d'operacions i sales d'intervenció.

3.4.1 Selecció de material per treballar en ambients classificats.

3.4.2 Instal·lació de receptors especials.

3.5 Unitat temàtica 5: Instal·lacions generadores de baixa tensió de potència superior o igual a 10 kW.

3.5.1 Execució de les diferents instal·lacions d'autoconsum.

3.5.2 Instal·lació de sistemes antivessament per a instal·lacions sense excedents.

3.6 Unitat temàtica 6: Instal·lacions de llums de descàrrega en alta tensió i rètols lluminosos.

3.6.1 Instal·lació de rètols i tubs lluminosos alimentats entre 1 kV i 10 kV.

3.6.2 Proteccions contra fugues.»

Article segon. *Modificació del Reial decret 836/2003, de 27 de juny, pel qual s'aprova una nova Instrucció tècnica complementària «MIE-AEM-2» del Reglament d'aparells d'elevació i manutenció, referent a grues torre per a obres o altres aplicacions.*

La disposició addicional quarta, queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional quarta. *Acceptació de documents d'altres estats membres als efectes d'acreditació del compliment de requisits.*

Als efectes d'acreditar el compliment dels requisits exigits a les empreses instal·ladores o conservadores i als operadors de grues torre, s'accepten els documents procedents d'un altre Estat membre dels quals es desprengui que es compleixen aquests requisits, en els termes que preveu l'article 17, de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici.»

Article tercer. *Modificació de la Instrucció tècnica complementària «MIE-AEM-2» del Reglament d'aparells d'elevació i manutenció, referent a grues torre per a obres o altres aplicacions, aprovada pel Reial decret 836/2003, de 27 de juny.*

La Instrucció tècnica complementària «MIE-AEM-2» del Reglament d'aparells d'elevació i manutenció, referent a grues torre per a obres o altres aplicacions, aprovada pel Reial decret 836/2003, de 27 de juny, queda modificada de la manera següent:

U. L'apartat 6.2 de l'article sis, «Empreses instal·ladores», es modifica de la manera següent:

«6.2 Les empreses instal·ladores legalment establertes per a l'exercici d'aquesta activitat a qualsevol altre Estat membre de la Unió Europea que vulguin exercir l'activitat en règim de lliure prestació en territori espanyol han de presentar, prèviament a l'inici de l'activitat, davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma on vulguin començar la seva activitat, una declaració responsable en què el titular de l'empresa o el seu representant legal declari que compleix els requisits que exigeixen aquesta Instrucció tècnica complementària i el seu Reglament corresponent, que disposa de la documentació que ho acredita, que es compromet a mantenir-los durant la vigència de l'activitat i que es responsabilitza que el muntatge i desmuntatge de les grues s'efectua d'acord amb les normes i requisits que s'estableixen en aquesta Instrucció tècnica complementària.

Per acreditar el compliment del requisit de personal qualificat, la declaració ha de fer constar que l'empresa disposa de la documentació que acredita la capacitat del personal afectat, d'acord amb la normativa del país d'establiment i de conformitat amb el que preveu la normativa de la Unió Europea sobre reconeixement de qualificacions professionals, aplicada a Espanya mitjançant el Reial decret 581/2017, de 9 de juny, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/55/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de novembre de 2013, per la qual es modifica la Directiva 2005/36/CE relativa al reconeixement de qualificacions professionals i el Reglament (UE) núm. 1024/2012 relatiu a la cooperació administrativa a través del Sistema d'informació del mercat interior (Reglament IMI). L'autoritat competent pot verificar aquesta capacitat d'acord amb el que disposa l'article 15 del Reial decret esmentat.»

Dos. L'apartat 6.6 de l'article sis, «Empreses instal·ladores», es modifica de la manera següent:

«A l'empara del que preveu l'apartat 3 de l'article 69 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, l'Administració competent pot regular un procediment per comprovar a posteriori el que hagi declarat l'interessat.

En tot cas, la no-presentació de la declaració, així com la inexactitud, la falsedat o l'omissió, de caràcter essencial, de dades o manifestacions que hagin de figurar a la declaració habilita l'Administració competent per dictar resolució, que ha de ser motivada i amb l'audiència prèvia de l'interessat, per la qual es declari la impossibilitat de seguir exercint l'activitat, sense perjudici de les responsabilitats que es puguin derivar de les actuacions dutes a terme, i de l'aplicació del règim sancionador que preveu la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria.»

Tres. L'apartat 6.8 de l'article sis, «Empreses instal·ladores», queda redactat de la manera següent:

«6.8 Les empreses instal·ladores han de complir els requisits següents:

- a) Disposar de la documentació que identifiqui l'empresa instal·ladora, que en el cas de persona jurídica ha d'estar constituïda legalment.
- b) Disposar dels mitjans tècnics necessaris per exercir la seva activitat en condicions de seguretat.
- c) Disposar del personal necessari per exercir l'activitat en condicions de seguretat, en un nombre suficient per atendre les grues que tinguin contractades, amb un mínim d'un tècnic titulat universitari amb competències específiques en la matèria objecte d'aquesta Instrucció tècnica complementària, que ha de ser el responsable tècnic, contractat en plantilla a jornada completa (llevat que s'acrediti que l'horari d'obertura de l'empresa és inferior, cas en què s'admet que aquest estigui contractat a temps parcial per prestar serveis durant un nombre d'hores equivalent a l'horari durant el qual l'empresa exerceixi la seva activitat).

Es considera que també queda satisfet el requisit de disposar d'un tècnic titulat universitari competent en plantilla si es compleix alguna de les condicions següents:

1a En el cas de les persones jurídiques, el títol universitari el tingui un dels socis de l'organització, sempre que treballi per a l'empresa a jornada completa, o durant el seu horari d'obertura.

2a En cas que l'empresa instal·ladora sigui una persona física donada d'alta en el règim especial de treballadors autònoms, si aquesta disposa de titulació universitària amb competències específiques en les matèries objecte d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

La figura del tècnic titulat universitari competent pot ser substituïda per la de dos o més tècnics titulats universitaris competents, els horaris laborals dels quals permetin cobrir la jornada completa o l'horari d'activitat de l'empresa.

d) Haver subscrit una assegurança de responsabilitat civil professional o una altra garantia equivalent que cobreixi els danys que puguin provocar en la prestació del servei per una quantia mínima de 600.000 euros per sinistre. Aquesta quantia mínima s'ha d'actualitzar per ordre de la persona titular del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme, sempre que sigui necessari per mantenir l'equivalència econòmica de la garantia i amb l'informe previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics.»

Quatre. L'apartat 9.1 de l'article 9, «Empreses conservadores», es modifica de la manera següent:

«9.1 Les empreses conservadores han de complir el que estableix l'article 11 del Reglament d'aparells d'elevació i manteniment d'aquests aparells, aprovat pel Reial decret 2291/1985, de 8 de novembre.»

Cinc. L'apartat 9.3 de l'article 9, «Empreses conservadores», queda redactat de la manera següent:

«9.3 Les empreses conservadores legalment establertes per a l'exercici d'aquesta activitat a qualsevol altre Estat membre de la Unió Europea que vulguin exercir l'activitat en règim de lliure prestació en territori espanyol han de presentar, prèviament a l'inici de l'activitat, davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma on vulguin començar la seva activitat, una declaració responsable en què el titular de l'empresa o el seu representant legal declari que compleix els requisits que exigeixen aquesta Instrucció tècnica complementària i el seu Reglament corresponent, que disposa de la documentació que ho acredita, que es compromet a mantenir-los durant la vigència de l'activitat i que es responsabilitza que el muntatge i desmuntatge de les grues s'efectua d'acord amb les normes i requisits que s'estableixen en aquesta Instrucció tècnica complementària.

Per acreditar el compliment del requisit de personal qualificat, la declaració ha de fer constar que l'empresa disposa de la documentació que acredita la capacitat del personal afectat, d'acord amb la normativa del país d'establiment i de conformitat amb el que preveu la normativa de la Unió Europea sobre reconeixement de qualificacions professionals, aplicada a Espanya mitjançant el Reial decret 581/2017, de 9 de juny. L'autoritat competent pot verificar aquesta capacitat d'acord amb el que disposa l'article 15 del Reial decret esmentat.»

Sis. L'apartat 9.7 de l'article 9, «Empreses conservadores», es modifica de la manera següent:

«A l'empara del que preveu l'apartat 3 de l'article 69 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, l'Administració competent pot regular un procediment per comprovar a posteriori el que hagi declarat l'interessat.

En tot cas, la no-presentació de la declaració, així com la inexactitud, la falsedat o l'omissió, de caràcter essencial, de dades o manifestacions que hagin de figurar a la declaració habilita l'Administració competent per dictar resolució, que ha de ser motivada i amb l'audiència prèvia de l'interessat, per la qual es declari la impossibilitat de seguir exercint l'activitat, sense perjudici de les responsabilitats que es puguin derivar de les actuacions dutes a terme, i de l'aplicació del règim sancionador que preveu la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria.»

Set. L'apartat 9.9 de l'article 9, «Empreses conservadores», queda redactat de la manera següent:

«9.9 Les empreses conservadores han de complir els requisits següents:

- a) Disposar de la documentació que identifiqui l'empresa conservadora, que en el cas de persona jurídica ha d'estar constituïda legalment.
- b) Disposar dels mitjans tècnics necessaris per realitzar les seves activitats en condicions de seguretat.
- c) Disposar del personal necessari, durant tot el temps que l'empresa ofereixi els seus serveis, que exerceixi l'activitat en condicions de seguretat i en nombre suficient per atendre les grues que hagin de conservar.
- d) Tenir coberta la seva responsabilitat civil d'acord amb el que indica l'article 6 per a empreses instal·ladores.»

Vuit. Els apartats 2 i 3 de l'annex VI, «Carnet de gruista o operador de grua torre», queden redactats de la manera següent:

«2. Carnet de gruista o operador de grua torre.—Sense perjudici del que estableix la disposició addicional quarta, el maneig de les grues torre a les quals es refereix aquesta ITC requereix la possessió del carnet d'operador de grua torre. Per obtenir-lo s'ha de procedir d'acord amb el que assenyala aquest annex.

3. Requisits per obtenir el carnet.– Per obtenir el carnet s'ha d'acreditar el compliment dels requisits següents:

1. Ser major d'edat.
2. Tenir els coneixements necessaris per a l'operació de la grua torre.
3. Superar un examen mèdic sobre agudesa visual, sentit de l'orientació, equilibri i agudesa auditiva i aptituds psicològiques. En cas que no se superi aquest examen, el centre o el metge que l'efectua ho ha de comunicar a l'òrgan competent en matèria d'indústria de la seva comunitat autònoma.

Per acreditar els coneixements que exigeix l'apartat 2 anterior, es pot optar per alguna de les vies següents:

- a) La concurrència dels requisits següents:
 - i. Estar en possessió del títol de graduat en educació secundària obligatòria o d'un títol equivalent a efectes laborals.
 - ii. Superar un curs teoricopràctic impartit per una entitat habilitada davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma.
 - iii. Superar un examen fet per l'òrgan competent de la comunitat autònoma.

b) Disposar d'un títol de formació professional o d'un certificat de professionalitat inclòs en el Repertori nacional de certificats de professionalitat, l'àmbit competencial del qual inclogui les matèries objecte del Reglament d'aparells d'elevació i manutenció d'aquests aparells, aprovat pel Reial decret 2291/1985, de 8 de novembre, i d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

c) Tenir una certificació atorgada per una entitat acreditada per a la certificació de persones per l'ENAC o qualsevol altre organisme nacional d'acreditació designat d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93, d'acord amb la norma UNE-EN ISO 17024.

Totes les entitats acreditades per a la certificació de persones que vulguin atorgar aquestes certificacions han d'incloure en el seu esquema de certificació un sistema d'avaluació que inclogui els continguts mínims que indica l'apartat 4 d'aquest annex.

d) Tenir reconeguda la qualificació professional d'operador de grua torre adquirida en un altre o altres estats membres de la Unió Europea, d'acord amb el que estableix el Reial decret 581/2017, de 9 de juny, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/55/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de novembre de 2013, per la qual es modifica la Directiva 2005/36/CE relativa al reconeixement de qualificacions professionals i el Reglament (UE) núm. 1024/2012 relatiu a la cooperació administrativa a través del Sistema d'informació del mercat interior (Reglament IMI).»

Article quart. *Modificació del Reial decret 837/2003, de 27 de juny, pel qual s'aprova el nou text modificat i refós de la Instrucció tècnica complementària «MIE-AEM-4» del Reglament d'aparells d'elevació i manutenció, referent a grues mòbils autopropulsades.*

La disposició addicional segona es modifica de la manera següent:

«Disposició addicional segona. *Acceptació de documents d'altres estats membres als efectes d'acreditació del compliment de requisits.*

Als efectes d'acreditar el compliment dels requisits exigits a les empreses conservadores i als operadors de grues mòbils autopropulsades, s'accepten els documents procedents d'un altre Estat membre dels quals es desprengui que es compleixen aquests requisits, en els

termes que preveu l'article 17 de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici.»

Article cinquè. *Modificació de la Instrucció tècnica complementària «MIE-AEM-4» del Reglament d'aparells d'elevació i manteniment, referent a grues mòbils autopropulsades aprovada pel Reial decret 837/2003, de 27 de juny.*

La Instrucció tècnica complementària «MIE-AEM-4» del Reglament d'aparells d'elevació i manteniment, referent a grues mòbils autopropulsades aprovada pel Reial decret 837/2003, de 27 de juny, queda modificada de la manera següent:

U. L'apartat 4 de l'apartat 5, «Manteniment i revisions», queda redactat de la manera següent:

«4. Les empreses conservadores legalment establertes per a l'exercici d'aquesta activitat a qualsevol altre Estat membre de la Unió Europea que vulguin exercir l'activitat en règim de lliure prestació en territori espanyol han de presentar, prèviament a l'inici de l'activitat, davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma on vulguin començar la seva activitat, una declaració responsable en què el titular de l'empresa o el seu representant legal declari que compleix els requisits que exigeixen aquesta Instrucció tècnica complementària i el seu Reglament corresponent, que disposa de la documentació que ho acredita, que es compromet a mantenir-los durant la vigència de l'activitat i que es responsabilitza que les operacions de revisió de les grues s'efectuen d'acord amb les normes i requisits que s'estableixen en aquesta Instrucció tècnica complementària.

Per acreditar el compliment del requisit de personal qualificat, la declaració ha de fer constar que l'empresa disposa de la documentació que acredita la capacitat del personal afectat, d'acord amb la normativa del país d'establiment i de conformitat amb el que preveu la normativa de la Unió Europea sobre reconeixement de qualificacions professionals, aplicada a Espanya mitjançant el Reial decret 581/2017, de 9 de juny, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/55/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de novembre de 2013, per la qual es modifica la Directiva 2005/36/CE relativa al reconeixement de qualificacions professionals i el Reglament (UE) núm. 1024/2012 relatiu a la cooperació administrativa a través del Sistema d'informació del mercat interior (Reglament IMI). L'autoritat competent pot verificar aquesta capacitat d'acord amb el que disposa l'article 15 del Reial decret esmentat.»

Dos. L'apartat 8 de l'apartat 5, «Manteniment i revisions», es modifica de la manera següent:

«8. A l'empara del que preveu l'apartat 3 de l'article 69 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, l'Administració competent pot regular un procediment per comprovar a posteriori el que hagi declarat l'interessat.

En tot cas, la no-presentació de la declaració, així com la inexactitud, la falsedat o l'omissió, de caràcter essencial, de dades o manifestacions que hagin de figurar a la declaració habilita l'Administració competent per dictar resolució, que ha de ser motivada i amb l'audiència prèvia de l'interessat, per la qual es declari la impossibilitat de seguir exercint l'activitat, sense perjudici de les responsabilitats que es puguin derivar de les actuacions dutes a terme, i de l'aplicació del règim sancionador que preveu la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria.»

Tres. L'apartat 10 de l'apartat 5, «Manteniment i revisions», es modifica de la manera següent:

«10. Les empreses conservadores han de complir els requisits següents:

- a) Disposar de la documentació que identifiqui l'empresa conservadora, que en el cas de persona jurídica ha d'estar constituïda legalment.
- b) Disposar dels mitjans tècnics necessaris per exercir la seva activitat en condicions de seguretat.
- c) Disposar del personal necessari durant tot el temps que l'empresa ofereixi els seus serveis, que exerceixi l'activitat en condicions de seguretat i en nombre suficient per atendre totes les grues que s'hagin de conservar.
- d) Haver subscrit una assegurança de responsabilitat civil professional o una altra garantia equivalent que cobreixi els danys que puguin provocar en la prestació del servei amb una cobertura mínima, per sinistre, d'1.000.000 d'euros per sinistre. Aquesta quantia mínima s'ha d'actualitzar per ordre de la persona titular del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme, sempre que sigui necessari per mantenir l'equivalència econòmica de la garantia i amb l'informe previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics.»

Quatre. Els apartats 2 i 3 de l'annex VII, «Carnet d'operador de grua mòbil autopropulsada», queda redactat de la manera següent:

«2. Carnet d'operador de grua mòbil autopropulsada. Sense perjudici del que estableix la disposició addicional segona, per al muntatge i el maneig de les grues mòbils autopropulsades a les quals es refereix aquesta ITC, s'exigeix la possessió del carnet d'operador de grua mòbil autopropulsada, almenys, de categoria igual o superior a la corresponent a la seva càrrega nominal. Per obtenir-lo, s'ha de procedir d'acord amb el que assenyala aquest annex.

3. Requisits per a l'obtenció del carnet. Per a l'obtenció del carnet s'ha d'acreditar el compliment dels requisits següents:

1. Ser major d'edat.
2. Tenir els coneixements necessaris per a l'operació de la grua mòbil.
3. Superar un examen mèdic sobre agudesa visual, sentit de l'orientació, equilibri i agudesa auditiva i aptituds psicològiques. En cas que no se superi aquest examen, el centre o el metge que l'efectua ho ha de comunicar a l'òrgan competent en matèria d'indústria de la seva comunitat autònoma.

Per acreditar els coneixements que exigeix l'apartat 2 anterior, es pot optar per alguna de les vies següents:

- a) La concurrència dels requisits següents:
 - i. Tenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria o un títol equivalent a efectes laborals.
 - ii. Superar un curs teoricopràctic impartit per una entitat habilitada davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma.
 - iii. Superar un examen efectuat per l'òrgan competent de la comunitat autònoma.
- b) Disposar d'un títol de formació professional o d'un certificat de professionalitat inclòs en el Repertori nacional de certificats de professionalitat, l'àmbit competencial del qual inclogui les matèries objecte del Reglament d'aparells d'elevació i manteniment d'aquests aparells, aprovat pel Reial decret 2291/1985, de 8 de novembre, i d'aquesta Instrucció tècnica complementària.
- c) Tenir una certificació atorgada per una entitat acreditada per a la certificació de persones per l'ENAC o qualsevol altre organisme nacional d'acreditació designat d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament

Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93, d'acord amb la norma UNE-EN ISO 17024.

Totes les entitats acreditades per a la certificació de persones que vulguin atorgar aquestes certificacions han d'incloure en el seu esquema de certificació un sistema d'avaluació que inclogui els continguts mínims que indica l'apartat 4 d'aquest annex.

d) Tenir reconeguda la qualificació professional d'operador de grua mòbil autopropulsada adquirida en un altre o altres estats membres de la Unió Europea, d'acord amb el que estableix el Reial decret 581/2017, de 9 de juny, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/55/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de novembre de 2013, per la qual es modifica la Directiva 2005/36/CE relativa al reconeixement de qualificacions professionals i el Reglament (UE) núm. 1024/2012 relatiu a la cooperació administrativa a través del Sistema d'informació del mercat interior (Reglament IMI).»

Cinc. L'apartat 5.2 de l'annex VII «Carnet d'operador de grua mòbil autopropulsada», es modifica de la manera següent:

«5.2 Disposar, durant el curs, de grues autopropulsades amb les corresponents revisions i inspeccions en vigor, i en funcionament. La grua durant les hores lectives només pot efectuar les pràctiques acadèmiques, i cap altre tipus de treball.»

Article sisè. *Modificació de la Instrucció tècnica complementària MI-IP05 «Instal·ladors o reparadors i empreses instal·ladores o reparadores de productes petrolífers líquids» aprovada pel Reial decret 365/2005, de 8 d'abril.*

La Instrucció tècnica complementària MI-IP05 «Instal·ladors o reparadors i empreses instal·ladores o reparadores de productes petrolífers líquids», aprovada pel Reial decret 365/2005, de 8 d'abril, queda modificada de la manera següent:

U. L'apartat 4, «Instal·lador o reparador de PPL», queda redactat de la manera següent:

«L'instal·lador de PPL en les seves diferents categories o el reparador de PPL ha de portar a terme la seva activitat en el si d'una empresa instal·ladora o reparadora de PPL, segons correspongui, habilitada i ha de complir i poder acreditar davant l'Administració competent, quan aquesta ho requereixi en l'exercici de les seves facultats d'inspecció, comprovació i control, i per a la categoria que correspongui de les que estableix l'apartat 3 anterior, una de les situacions següents:

a) Disposar d'un títol universitari l'àmbit competencial, les atribucions legals o el pla d'estudis del qual cobreixi les matèries objecte del Reglament d'instal·lacions petrolíferes, aprovat pel Reial decret 2085/1994, de 20 d'octubre, i d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

b) Disposar d'un títol de formació professional o d'un certificat de professionalitat inclòs en el Repertori Nacional de Certificats de Professionalitat, l'àmbit competencial del qual inclogui les matèries objecte del Reglament d'instal·lacions petrolíferes, aprovat pel Reial decret 2085/1994, de 20 d'octubre, i d'aquesta instrucció tècnica complementària.

c) Haver superat un examen teoricopràctic davant la comunitat autònoma sobre els continguts mínims que s'indiquen en els apèndixs II, III o IV, segons correspongui, d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

d) Tenir reconeguda una competència professional adquirida per experiència laboral, d'acord amb el que estipula el Reial decret 1224/2009, de 17 de juliol, de reconeixement de les competències professionals adquirides per experiència

laboral, en les matèries objecte del Reglament d'instal·lacions petrolíferes, aprovat pel Reial decret 2085/1994, de 20 d'octubre, i d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

e) Tenir reconeguda la qualificació professional d'instal·lador/reparador de PPL adquirida en un altre o altres estats membres de la Unió Europea, d'acord amb el que estableix el Reial decret 581/2017, de 9 de juny, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/55/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de novembre de 2013, per la qual es modifica la Directiva 2005/36/CE relativa al reconeixement de qualificacions professionals i el Reglament (UE) núm. 1024/2012 relatiu a la cooperació administrativa a través del Sistema d'informació del mercat interior (Reglament IMI).

f) Tenir una certificació atorgada per una entitat acreditada per a la certificació de persones per l'ENAC o qualsevol altre organisme nacional d'acreditació designat d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93, d'acord amb la norma UNE-EN ISO/IEC 17024.

Totes les entitats acreditades per a la certificació de persones que vulguin atorgar aquestes certificacions han d'incloure en el seu esquema de certificació un sistema d'avaluació que inclogui els continguts mínims que s'indiquen en els apèndixs II, III o IV, segons correspongui, d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

Qualsevol de les situacions o titulacions previstes (títol universitari, títol de formació professional o certificat de professionalitat, examen teoricopràctic de la comunitat autònoma, experiència laboral reconeguda o certificació atorgada per una entitat acreditada) són vàlides indistintament per a les diferents categories d'instal·lador de PPL, o reparador de PPL, en funció dels coneixements acreditats.

D'acord amb la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, el personal habilitat per una comunitat autònoma pot executar aquesta activitat dins d'una empresa instal·ladora en tot el territori espanyol, sense que es puguin imposar requisits o condicions addicionals.»

Dos. L'apartat 5.2 de l'apartat 5, «Empreses instal·ladores o reparadores», es modifica de la manera següent:

«5.2 Les empreses instal·ladores o reparadores de PPL legalment establertes per a l'exercici d'aquesta activitat a qualsevol altre Estat membre de la Unió Europea que vulguin exercir l'activitat en règim de lliure prestació en territori espanyol han de presentar, abans d'iniciar-la, davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma on vulguin començar la seva activitat, una declaració responsable en què el titular de l'empresa o el seu representant legal declari per a quina categoria exercirà l'activitat, que compleix els requisits que exigeix aquesta Instrucció tècnica complementària, que disposa de la documentació que ho acredita, que es compromet a mantenir-los durant la vigència de l'activitat i que es responsabilitza que l'execució o reparació de les instal·lacions s'efectua d'acord amb les normes i requisits que estableixen el Reglament d'instal·lacions petrolíferes i les seves respectives instruccions tècniques complementàries.

Per acreditar el compliment del requisit de personal qualificat, la declaració ha de fer constar que l'empresa disposa de la documentació que acredita la capacitació del personal afectat, d'acord amb la normativa del país d'establiment i de conformitat amb el que preveu la normativa de la Unió Europea sobre reconeixement de qualificacions professionals, aplicada a Espanya mitjançant el Reial decret 581/2017, de 9 de juny. L'autoritat competent pot verificar aquesta capacitat d'acord amb el que disposa l'article 15 del Reial decret esmentat.»

Tres. L'apartat 5.6 de l'apartat 5, «Empreses instal·ladores o reparadores», es redacta de la manera següent:

«5.6 A l'empara del que preveu l'apartat 3 de l'article 69 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, l'Administració competent pot regular un procediment per comprovar a posteriori el que hagi declarat l'interessat.

En tot cas, la no-presentació de la declaració, així com la inexactitud, la falsedat o l'omissió, de caràcter essencial, de dades o manifestacions que hagin de figurar a la declaració habilita l'Administració competent per dictar resolució, que ha de ser motivada i amb l'audiència prèvia de l'interessat, per la qual es declari la impossibilitat de seguir exercint l'activitat, sense perjudici de les responsabilitats que es puguin derivar de les actuacions dutes a terme, i de l'aplicació del règim sancionador que preveu la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria.»

Quatre. L'apartat 5.8 de l'apartat 5, «Empreses instal·ladores o reparadores», es modifica de la manera següent:

«5.8 Les empreses instal·ladores o reparadores de PPL han de complir el següent:

a) Disposar de la documentació que identifiqui l'empresa instal·ladora o reparadora de PPL, que, en el cas de persona jurídica, ha d'estar constituïda legalment.

b) En el cas d'empresa reparadora de PPL, haver presentat davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma el procediment de reparació o sistemes per dur a terme la reparació, d'acord amb el que estableixen les instruccions tècniques complementàries del Reglament d'instal·lacions petrolíferes.

c) Disposar dels mitjans tècnics i humans necessaris per exercir la seva activitat en condicions de seguretat, que, com a mínim, han de ser els que determina l'apèndix I d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

d) Haver subscrit una assegurança de responsabilitat civil professional o una altra garantia equivalent que cobreixi els danys que puguin provocar en la prestació del servei per una quantia mínima de 300.000 euros per sinistre per a la categoria I i de 600.000 euros per sinistre per a les categories II i III. Aquestes quanties mínimes s'han d'actualitzar per ordre de la persona titular del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme, sempre que sigui necessari per mantenir l'equivalència econòmica de la garantia i amb l'informe previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics.»

Cinc. Es modifica l'apartat u de l'apèndix I, «Mitjans mínims, tècnics i humans, requerits per a les empreses instal·ladores o reparadores de PPL», que queda redactat de la manera següent:

«1. Mitjans humans: disposar del personal necessari per dur a terme l'activitat en condicions de seguretat, en nombre suficient per atendre les instal·lacions que tinguin contractades amb un mínim d'un instal·lador o reparador de PPL de categoria igual o superior a cada una de les categories de l'empresa instal·ladora o reparadora, contractat en plantilla a jornada completa (llevat que s'acrediti que l'horari d'obertura de l'empresa és inferior, cas en què s'ha d'admetre que aquest estigui contractat a temps parcial per prestar serveis durant un nombre d'hores equivalent a l'horari durant el qual l'empresa exerceixi la seva activitat).

Es considera que també queda satisfet el requisit de disposar d'un professional habilitat en plantilla si es compleix alguna de les condicions següents:

1a En el cas de les persones jurídiques, la qualificació individual la tingui un dels socis de l'organització, sempre que treballi per a l'empresa a jornada completa, o durant el seu horari d'obertura.

2a En cas que l'empresa instal·ladora o reparadora sigui una persona física donada d'alta en el règim especial de treballadors autònoms, si aquesta disposa de l'habilitació corresponent.

La figura de l'instal·lador o reparador de PPL pot ser substituïda per la de dos o més instal·ladors o reparadors de la mateixa o mateixes categories, els horaris laborals dels quals permetin cobrir la jornada completa o l'horari d'activitat de l'empresa.»

Article setè. *Modificació de la Instrucció tècnica complementària ITC-ICG 09, «Instal·ladors i empreses instal·ladores de gas», del Reglament tècnic de distribució i utilització de combustibles gasosos, aprovat pel Reial decret 919/2006, de 28 de juliol.*

La Instrucció tècnica complementària ITC-ICG 09, aprovada pel Reial decret 919/2006, de 28 de juliol, queda modificada de la manera següent:

U. L'apartat 2, «Instal·lador de gas», es modifica com segueix, i els apartats 2.1 i següents queden sense modificar:

«2. Instal·lador de gas: instal·lador de gas és la persona física que, en virtut de tenir coneixements teoricopràctics de la tecnologia de la indústria del gas i de la seva normativa, està capacitat per realitzar i supervisar les operacions corresponents a la seva categoria.

L'instal·lador de gas ha d'exercir la seva activitat en el si d'una empresa instal·ladora de gas habilitada i ha de complir i poder acreditar davant l'Administració competent, quan aquesta ho requereixi en l'exercici de les seves facultats d'inspecció, comprovació i control, i per a la categoria que correspongui de les que estableix l'apartat 2.2 següent, una de les situacions següents:

a) Disposar d'un títol universitari l'àmbit competencial, les atribucions legals o el pla d'estudis del qual cobreixi les matèries objecte del Reglament tècnic de distribució i utilització de combustibles gasosos, aprovat pel Reial decret 919/2006, de 28 de juliol, i de les seves instruccions tècniques complementàries.

b) Disposar d'un títol de formació professional o d'un certificat de professionalitat inclòs en el Repertori nacional de certificats de professionalitat, l'àmbit competencial del qual inclogui les matèries objecte del Reglament tècnic de distribució i utilització de combustibles gasosos, aprovat pel Reial decret 919/2006, de 28 de juliol, i de les seves instruccions tècniques complementàries.

c) Haver superat un examen teoricopràctic davant la comunitat autònoma sobre els continguts mínims que s'indiquen a l'annex 1 d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

d) Tenir reconeguda una competència professional adquirida per experiència laboral, d'acord amb el que estipula el Reial decret 1224/2009, de 17 de juliol, de reconeixement de les competències professionals adquirides per experiència laboral, en les matèries objecte del Reglament tècnic de distribució i utilització de combustibles gasosos, aprovat pel Reial decret 919/2006, de 28 de juliol, i de les seves instruccions tècniques complementàries.

e) Tenir reconeguda la qualificació professional d'instal·lador de gas adquirida en un altre o altres estats membres de la Unió Europea, d'acord amb el que estableix el Reial decret 581/2017, de 9 de juny, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/55/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de novembre de 2013, per la qual es modifica la Directiva 2005/36/CE relativa al reconeixement de qualificacions professionals i el Reglament (UE) núm. 1024/2012 relatiu a la cooperació administrativa a través del Sistema d'informació del mercat interior (Reglament IMI).

f) Tenir una certificació atorgada per una entitat acreditada per a la certificació de persones per l'ENAC o qualsevol altre organisme nacional d'acreditació designat d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu

i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatiu a la comercialització dels productes i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93, d'acord amb la norma UNE-EN ISO/IEC 17024.

Totes les entitats acreditades per a la certificació de persones que vulguin atorgar aquestes certificacions han d'incloure en el seu esquema de certificació un sistema d'avaluació que inclogui com a mínim els continguts que indica l'annex 1 d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

Qualsevol de les situacions o titulacions previstes (títol universitari, títol de formació professional o certificat de professionalitat, examen teoricopràctic de la comunitat autònoma, experiència laboral reconeguda o certificació atorgada per una entitat acreditada) són vàlides indistintament per a les diferents categories d'instal·lador de gas, en funció dels coneixements acreditats.

D'acord amb la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, el personal habilitat per una comunitat autònoma pot executar aquesta activitat dins d'una empresa instal·ladora en tot el territori espanyol, sense que es puguin imposar requisits o condicions addicionals.»

Dos. L'apartat 3.2 de l'apartat 3, «Empresa instal·ladora de gas», queda redactat de la manera següent:

«3.2 Les empreses instal·ladores de gas legalment establertes per a l'exercici d'aquesta activitat a qualsevol altre Estat membre de la Unió Europea que vulguin exercir l'activitat en règim de lliure prestació en territori espanyol han de presentar, prèviament a l'inici de l'activitat, davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma on vulguin començar la seva activitat, una declaració responsable en què el titular de l'empresa o el seu representant legal declari per a quina categoria ha de portar a terme l'activitat i, si s'escau, si ha de realitzar les activitats de posada en marxa, manteniment, reparació i/o adequació d'aparells, que compleix els requisits corresponents que exigeix aquesta Instrucció tècnica complementària, que disposa de la documentació que ho acredita, que es compromet a mantenir-los durant la vigència de l'activitat i que es responsabilitza que l'execució de les instal·lacions s'efectua d'acord amb les normes i requisits que estableixen el Reglament tècnic de distribució i utilització de combustibles gasosos i les seves instruccions tècniques complementàries.

Per acreditar el compliment del requisit de personal qualificat, la declaració ha de fer constar que l'empresa disposa de la documentació que acredita la capacitació del personal afectat, d'acord amb la normativa del país d'establiment i de conformitat amb el que preveu la normativa de la Unió Europea sobre reconeixement de qualificacions professionals, aplicada a Espanya mitjançant el Reial decret 581/2017. L'autoritat competent pot verificar aquesta capacitat d'acord amb el que disposa l'article 15 del Reial decret esmentat.»

Tres. L'apartat 3.6 de l'apartat 3, «Empresa instal·ladora de gas», es modifica de la manera següent:

«3.6 A l'empara del que preveu l'apartat 3 de l'article 69 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, l'Administració competent pot regular un procediment per comprovar a posteriori el que hagi declarat l'interessat.

En tot cas, la no-presentació de la declaració, així com la inexactitud, la falsedat o l'omissió, de caràcter essencial, de dades o manifestacions que hagin de figurar a la declaració habilita l'Administració competent per dictar resolució, que ha de ser motivada i amb l'audiència prèvia de l'interessat, per la qual es declari la impossibilitat de seguir exercint l'activitat, sense perjudici de les responsabilitats que es puguin derivar de les actuacions dutes a terme, i de l'aplicació del règim sancionador que preveu la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria.»

Quatre. L'apartat 3.8 de l'apartat 3, «Empresa instal·ladora de gas», queda redactat de la manera següent, i s'eliminen els punts 3.8.1, 3.8.2 i 3.8.3:

«3.8 Les empreses instal·ladores de gas han de complir el següent:

- a) Disposar de la documentació que identifiqui l'empresa instal·ladora de gas, que en el cas de persona jurídica ha d'estar constituïda legalment.
- b) Disposar del personal necessari per dur a terme l'activitat en condicions de seguretat, en nombre suficient per atendre les instal·lacions que tinguin contractades amb un mínim d'un instal·lador de gas de categoria igual o superior a la categoria de l'empresa instal·ladora, contractat en plantilla a jornada completa (llevat que s'acrediti que l'horari d'obertura de l'empresa és inferior, cas en què s'admet que aquest estigui contractat a temps parcial per prestar serveis durant un nombre d'hores equivalent a l'horari durant el qual l'empresa exerceixi la seva activitat).

Es considera que també queda satisfet el requisit de disposar d'un professional habilitat en plantilla si es compleix alguna de les condicions següents:

1a En el cas de les persones jurídiques, la qualificació individual la tingui un dels socis de l'organització, sempre que treballi per a l'empresa a jornada completa, o durant el seu horari d'obertura.

2a En cas que l'empresa instal·ladora sigui una persona física donada d'alta en el règim especial de treballadors autònoms, si aquesta disposa de l'habilitació corresponent.

La figura de l'instal·lador pot ser substituïda per la de dos o més instal·ladors de la mateixa o mateixes categories, els horaris laborals dels quals permetin cobrir la jornada completa o l'horari d'activitat de l'empresa.

c) Disposar dels mitjans tècnics necessaris per exercir la seva activitat en condicions de seguretat.

d) Haver subscrit una assegurança de responsabilitat civil professional o una altra garantia equivalent que cobreixi els danys que puguin provocar en la prestació del servei per un import mínim de 900.000 euros per sinistre per a la categoria A, 600.000 euros per sinistre per a la categoria B i 300.000 euros per sinistre per a la categoria C. Aquestes quanties mínimes s'han d'actualitzar per ordre de la persona titular del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme, sempre que sigui necessari per mantenir l'equivalència econòmica de la garantia i amb l'informe previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics.»

Cinc. L'apartat 4, «Requisits addicionals dels instal·ladors per a la posada en marxa, manteniment, reparació i adequació d'aparells», queda redactat de la manera següent:

«4.1 Per poder portar a terme la seva activitat, l'instal·lador de gas que pretengui realitzar operacions de posada en marxa, manteniment i reparació d'aparells de gas conduïts (aparells de tipus B i C) de més de 24,4 kW de potència útil o de vitroceràmiques de gas de focs coberts, d'acord amb el que indica l'apartat 5.3 de la ITC-ICG 08, ha de complir i ha de poder acreditar davant l'Administració competent, quan aquesta ho requereixi en l'exercici de les seves facultats d'inspecció, comprovació i control, una de les situacions següents:

- a) Tenir acreditació del fabricant amb aquesta finalitat.
- b) Disposar d'un títol universitari l'àmbit competencial, les atribucions legals o el pla d'estudis del qual cobreixi els continguts que indiquen els apartats 1 a 17 de l'annex 2 d'aquesta Instrucció tècnica complementària.
- c) Disposar d'un títol de formació professional o d'un certificat de professionalitat inclòs en el Repertori nacional de certificats de professionalitat, l'àmbit competencial del qual inclogui els continguts que indiquen els apartats 1 a 17 de l'annex 2 d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

d) Tenir reconeguda la qualificació professional d'instal·lador de gas, que inclogui la qualificació com a agent de posada en marxa, adquirida en un altre o altres estats membres de la Unió Europea, d'acord amb el que estableix el Reial decret 581/2017, de 9 de juny, en les matèries que indiquen els apartats 1 a 17 de l'annex 2 d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

e) Tenir una certificació atorgada per una entitat acreditada per a la certificació de persones per l'ENAC o qualsevol altre organisme nacional d'acreditació designat d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008.

Totes les entitats acreditades per a la certificació de persones que vulguin atorgar aquestes certificacions han d'incloure en el seu esquema de certificació un sistema d'avaluació que inclogui els continguts que indiquen els apartats 1 a 17 de l'annex 2 d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

4.2 Per poder realitzar la seva activitat, l'instal·lador de categoria A o B que pretengui adequar aparells per canvi de família de gas, d'acord amb el que indica l'apartat 5.3 de la ITC-ICG 08, ha de complir i ha de poder acreditar davant l'Administració competent, quan aquesta ho requereixi en l'exercici de les seves facultats d'inspecció, comprovació i control, una de les situacions següents:

a) Tenir acreditació del fabricant amb aquesta finalitat, on figuri explícitament el reconeixement de la capacitat.

b) Disposar d'un títol universitari l'àmbit competencial, les atribucions legals o el pla d'estudis del qual cobreixi els continguts que indica l'annex 2 d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

c) Disposar d'un títol de formació professional o d'un certificat de professionalitat inclòs en el Repertori nacional de certificats de professionalitat, l'àmbit competencial del qual inclogui els continguts que indica l'annex 2 d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

d) Tenir reconeguda la qualificació professional d'instal·lador de gas, que inclogui la qualificació per adequar aparells per canvi de família de gas, adquirida en un altre o altres estats membres de la Unió Europea, d'acord amb el que estableix el Reial decret 581/2017, de 9 de juny, en les matèries que indica l'annex 2 d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

e) Tenir una certificació atorgada per una entitat acreditada per a la certificació de persones per l'ENAC o qualsevol altre organisme nacional d'acreditació designat d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, que inclogui els continguts que indica l'annex 2 d'aquesta Instrucció tècnica complementària.»

Article vuitè. *Modificació de la Instrucció tècnica complementària ITC-LAT 03, «Instal·ladors i empreses instal·ladores de línies d'alta tensió» del Reglament sobre condicions tècniques i garanties de seguretat en línies elèctriques d'alta tensió, aprovat pel Reial decret 223/2008, de 15 de febrer.*

La Instrucció tècnica complementària ITC-LAT 03, «Instal·ladors i empreses instal·ladores de línies d'alta tensió», aprovada pel Reial decret 223/2008, de 15 de febrer, queda modificada com s'indica a continuació:

U. L'apartat 4, «Instal·lador de línies d'alta tensió», es modifica de la manera següent:

«4. Instal·lador de línies d'alta tensió. L'instal·lador de línies d'alta tensió ha d'exercir la seva activitat en el si d'una empresa instal·ladora de línies d'alta tensió habilitada i ha de complir i poder acreditar davant l'Administració competent, quan aquesta ho requereixi en l'exercici de les seves facultats d'inspecció, comprovació i

control, i per a la categoria que correspongui de les establertes a l'apartat 3 anterior, una de les situacions següents:

a) Disposar d'un títol universitari l'àmbit competencial, les atribucions legals o el pla d'estudis del qual cobreixi les matèries objecte del Reglament sobre condicions tècniques i garanties de seguretat en línies elèctriques d'alta tensió, aprovat pel Reial decret 223/2008, de 15 de febrer, i de les seves instruccions tècniques complementàries.

b) Disposar d'un títol de formació professional o d'un certificat de professionalitat inclòs en el Repertori nacional de certificats de professionalitat, l'àmbit competencial del qual inclogui les matèries objecte del Reglament sobre condicions tècniques i garanties de seguretat en línies elèctriques d'alta tensió, aprovat pel Reial decret 223/2008, de 15 de febrer, i de les seves instruccions tècniques complementàries.

c) Tenir reconeguda una competència professional adquirida per experiència laboral, d'acord amb el que estipula el Reial decret 1224/2009, de 17 de juliol, de reconeixement de les competències professionals adquirides per experiència laboral, en les matèries objecte del Reglament sobre condicions tècniques i garanties de seguretat en línies elèctriques d'alta tensió, aprovat pel Reial decret 223/2008, de 15 de febrer, i de les seves instruccions tècniques complementàries.

d) Tenir reconeguda la qualificació professional d'instal·lador de línies d'alta tensió adquirida en un altre o altres estats membres de la Unió Europea, d'acord amb el que estableix el Reial decret 581/2017, de 9 de juny, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/55/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de novembre de 2013, per la qual es modifica la Directiva 2005/36/CE relativa al reconeixement de qualificacions professionals i el Reglament (UE) núm. 1024/2012 relatiu a la cooperació administrativa a través del Sistema d'informació del mercat interior (Reglament IMI).

e) Tenir una certificació atorgada per una entitat acreditada per a la certificació de persones per l'ENAC o qualsevol altre organisme nacional d'acreditació designat d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93, d'acord amb la norma UNE-EN ISO/IEC 17024.

Totes les entitats acreditades per a la certificació de persones que vulguin atorgar aquestes certificacions han d'incloure en el seu esquema de certificació un sistema d'avaluació que inclogui els continguts mínims que indica l'annex 2 d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

D'acord amb la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, el personal habilitat per una comunitat autònoma pot executar aquesta activitat dins d'una empresa instal·ladora en tot el territori espanyol, sense que es puguin imposar requisits o condicions addicionals.»

Dos. L'apartat 6.2 de l'apartat 6, «Empresa instal·ladora de línies d'alta tensió», queda redactat de la manera següent:

«6.2 Les empreses instal·ladores de línies d'alta tensió legalment establertes per a l'exercici d'aquesta activitat a qualsevol altre Estat membre de la Unió Europea que vulguin exercir l'activitat en règim de lliure prestació en territori espanyol han de presentar, prèviament a l'inici de l'activitat, davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma on vulguin començar la seva activitat, una declaració responsable en la qual el titular de l'empresa o el seu representant legal declari per a quina categoria exercirà l'activitat, que compleix els requisits que exigeix aquesta Instrucció tècnica complementària, que disposa de la documentació que ho acredita, que es compromet a mantenir-los durant la vigència de l'activitat i que es responsabilitza

que l'execució de les instal·lacions s'efectua d'acord amb les normes i requisits que estableixen el Reglament sobre condicions tècniques i garanties de seguretat en línies elèctriques d'alta tensió i les seves respectives instruccions tècniques complementàries.

Per acreditar el compliment del requisit de personal qualificat, la declaració ha de fer constar que l'empresa disposa de la documentació que acredita la capacitat del personal afectat, d'acord amb la normativa del país d'establiment i de conformitat amb el que preveu la normativa de la Unió Europea sobre reconeixement de qualificacions professionals, aplicada a Espanya mitjançant el Reial decret 581/2017, de 9 de juny. L'autoritat competent pot verificar aquesta capacitat d'acord amb el que disposa l'article 15 del Reial decret esmentat.»

Tres. L'apartat 6.8 de l'apartat 6, «Empresa instal·ladora de línies d'alta tensió», es modifica de la manera següent:

«6.6 A l'empara del que preveu l'apartat 3 de l'article 69 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, l'Administració competent pot regular un procediment per comprovar a posteriori el que hagi declarat l'interessat.

En tot cas, la no-presentació de la declaració, així com la inexactitud, la falsedat o l'omissió, de caràcter essencial, de dades o manifestacions que hagin de figurar a la declaració habilita l'Administració competent per dictar resolució, que ha de ser motivada i amb l'audiència prèvia de l'interessat, per la qual es declari la impossibilitat de seguir exercint l'activitat, sense perjudici de les responsabilitats que es puguin derivar de les actuacions dutes a terme, i de l'aplicació del règim sancionador que preveu la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria.»

Quatre. L'apartat 6.8 de l'apartat 6, «Empresa instal·ladora de línies d'alta tensió», queda redactat de la manera següent:

«6.8 Les empreses instal·ladores han de complir el següent:

- a) Disposar de la documentació que identifiqui l'empresa instal·ladora, que en el cas de persona jurídica ha d'estar constituïda legalment.
- b) Tenir els mitjans tècnics i humans necessaris per exercir la seva activitat en condicions de seguretat, que, com a mínim, han de ser els que determina l'annex I d'aquesta Instrucció tècnica complementària.
- c) Tenir subscripta una assegurança de responsabilitat civil professional o una altra garantia equivalent que cobreixi els danys que puguin provocar en la prestació del servei per una quantia mínima d'1.000.000 d'euros per sinistre. Aquesta quantia mínima s'ha d'actualitzar per ordre de la persona titular del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme, sempre que sigui necessari per mantenir l'equivalència econòmica de la garantia i amb l'informe previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics.»

Cinc. L'apartat 1, «Mitjans Humans» de l'annex I, «Mitjans mínims, tècnics i humans, requerits a les empreses instal·ladores per a línies d'alta tensió», queda redactat de la manera següent:

«1. Mitjans humans. Disposar del personal necessari per realitzar l'activitat en condicions de seguretat, en nombre suficient per atendre les instal·lacions que tinguin contractades amb un mínim d'un instal·lador de línies d'alta tensió de categoria igual o superior a la categoria de l'empresa instal·ladora, contractat en plantilla a jornada completa (llevat que s'acrediti que l'horari d'obertura de l'empresa és inferior, cas en què s'admet que aquest estigui contractat a temps parcial per prestar serveis durant un nombre d'hores equivalent a l'horari durant el qual l'empresa exerceixi la seva activitat).

Es considera que també queda satisfet el requisit de tenir un professional habilitat en plantilla si es compleix alguna de les condicions següents:

1a En el cas de les persones jurídiques, la qualificació individual la tingui un dels socis de l'organització, sempre que treballi per a l'empresa a jornada completa, o durant el seu horari d'obertura.

2a En cas que l'empresa instal·ladora sigui una persona física donada d'alta en el règim especial de treballadors autònoms, si aquesta disposa de l'habilitació corresponent.

La figura de l'instal·lador pot ser substituïda per la de dos o més instal·ladors de la mateixa o mateixes categories, els horaris laborals dels quals permetin cobrir la jornada completa o l'horari d'activitat de l'empresa.»

Article novè. *Modificació de la Instrucció tècnica complementària AEM1 «Ascensors» del Reglament d'aparells d'elevació i manteniment, aprovada pel Reial decret 88/2013, de 8 de febrer.*

La Instrucció tècnica complementària AEM1 «Ascensors», aprovada pel Reial decret 88/2013, de 8 de febrer, es modifica com s'indica a continuació:

U. L'apartat 3 de l'apartat 6, «Empreses conservadores d'ascensors. Declaració responsable i requisits», es modifica de la manera següent:

«3. Les empreses conservadores legalment establertes per a l'exercici d'aquesta activitat a qualsevol altre Estat membre de la Unió Europea que vulguin exercir l'activitat en règim de lliure prestació en territori espanyol han de presentar, prèviament a l'inici d'aquesta, davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma on vulguin començar la seva activitat, una declaració responsable en què el titular de l'empresa o el seu representant legal declari que compleix els requisits que exigeix aquesta Instrucció tècnica complementària, que disposa de la documentació que ho acredita, que es compromet a mantenir-los durant la vigència de l'activitat i que es responsabilitza que les activitats de manteniment, reparació i modificacions importants s'efectuen d'acord amb les normes i els requisits que s'estableixen en aquesta Instrucció tècnica complementària.

Per acreditar el compliment del requisit de personal qualificat, la declaració ha de fer constar que l'empresa disposa de la documentació que acredita la capacitació del personal afectat, d'acord amb la normativa del país d'establiment i de conformitat amb el que preveu la normativa de la Unió Europea sobre reconeixement de qualificacions professionals, aplicada a Espanya mitjançant el Reial decret 581/2017, de 9 de juny, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/55/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de novembre de 2013, per la qual es modifica la Directiva 2005/36/CE relativa al reconeixement de qualificacions professionals i el Reglament (UE) núm. 1024/2012 relatiu a la cooperació administrativa a través del Sistema d'informació del mercat interior (Reglament IMI). L'autoritat competent pot verificar aquesta capacitat d'acord amb el que disposa l'article 15 del Reial decret esmentat.»

Dos. L'apartat 7 de l'apartat 6, «Empreses conservadores d'ascensors. Declaració responsable i requisits», queda redactat de la manera següent:

«7. A l'empara del que preveu l'apartat 3 de l'article 69 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, l'Administració competent pot regular un procediment per comprovar a posteriori el que hagi declarat l'interessat.

En tot cas, la no-presentació de la declaració, així com la inexactitud, la falsedat o l'omissió, de caràcter essencial, de dades o manifestacions que hagin de figurar a

la declaració habilita l'Administració competent per dictar resolució, que ha de ser motivada i amb l'audiència prèvia de l'interessat, per la qual es declari la impossibilitat de seguir exercint l'activitat, sense perjudici de les responsabilitats que es puguin derivar de les actuacions dutes a terme, i de l'aplicació del règim sancionador que preveu la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria.»

Tres. L'apartat 6.9 de l'apartat 6, «Empreses conservadores d'ascensors. Declaració responsable i requisits», queda redactat de la manera següent:

«9. Les empreses conservadores han de complir el següent:

a) Disposar de la documentació que identifiqui l'empresa conservadora, que en el cas de persona jurídica ha d'estar constituïda legalment.

b) Disposar del personal necessari per dur a terme l'activitat en condicions de seguretat, en nombre suficient per atendre les instal·lacions que tinguin contractades amb un mínim de:

i. Un tècnic titulat universitari amb competències específiques en la matèria objecte d'aquesta Instrucció tècnica complementària, que ha de ser el responsable tècnic, contractat en plantilla a jornada completa (llevat que s'acrediti que l'horari d'obertura de l'empresa és inferior, cas en què s'admet que aquest estigui contractat a temps parcial per prestar serveis durant un nombre d'hores equivalent a l'horari durant el qual l'empresa exerceixi la seva activitat).

Es considera que també queda satisfet el requisit de tenir un tècnic titulat universitari competent en plantilla si, en el cas de les persones jurídiques, el títol universitari el té un dels socis de l'organització, sempre que treballi per a l'empresa a jornada completa, o durant el seu horari d'obertura.

La figura del tècnic titulat universitari competent pot ser substituïda per la de dos o més tècnics titulats universitaris competents, els horaris laborals dels quals permetin cobrir la jornada completa o l'horari d'activitat de l'empresa.

ii. Un conservador contractat en plantilla a jornada completa (llevat que s'acrediti que l'horari d'obertura de l'empresa és inferior, cas en què s'admet que aquest estigui contractat a temps parcial per prestar serveis durant un nombre d'hores equivalent a l'horari durant el qual l'empresa exerceixi la seva activitat).

Es considera que també queda satisfet el requisit de tenir un conservador en plantilla si la titularitat de la qualificació individual la té un dels socis de l'organització, sempre que treballi per a l'empresa a jornada completa, o durant el seu horari d'obertura.

La figura del conservador pot ser substituïda per la de dos o més conservadors, els horaris laborals dels quals permetin cobrir la jornada completa o l'horari d'activitat de l'empresa.

c) Disposar dels mitjans tècnics necessaris per exercir la seva activitat en condicions de seguretat.

d) Haver subscrit una assegurança de responsabilitat civil professional o una altra garantia equivalent, que cobreixi els danys que puguin provocar en la prestació del servei, amb una cobertura mínima de 300.000 euros per accident. Aquesta quantia mínima s'ha d'actualitzar per ordre del ministre d'Indústria, Comerç i Turisme sempre que sigui necessari per mantenir l'equivalència econòmica de la garantia, amb l'informe previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics.

e) Responsabilitzar-se que els aparells que els siguin encomanats es mantenen en condicions de funcionament correctes, complint íntegrament els requisits d'aquesta ITC.

f) Garantir, durant un període de dos anys, la correcció de les deficiències atribuïdes a una execució dolenta de les operacions que els hagin estat encomanades, així com de les conseqüències que se'n derivin.»

Quatre. L'apartat 8, «Conservador d'ascensors», es modifica de la manera següent:

«8. Conservador d'ascensors. El conservador d'ascensors és la persona física que té coneixements suficients per exercir les activitats de manteniment i modificacions importants a què es refereix aquesta ITC.

El conservador d'ascensors ha de desenvolupar la seva activitat en el si d'una empresa conservadora d'ascensors habilitada i ha de complir i poder acreditar davant l'Administració competent, quan aquesta ho requereixi en l'exercici de les seves facultats d'inspecció, comprovació i control, una de les situacions següents:

a) Disposar d'un títol universitari l'àmbit competencial, les atribucions legals o el pla d'estudis del qual cobreixi les matèries objecte d'aquesta Instrucció tècnica complementària AEM 1 "Ascensors" del Reglament d'aparells d'elevació i manteniment.

b) Disposar d'un títol de formació professional o d'un certificat de professionalitat inclòs en el Repertori nacional de certificats de professionalitat, l'àmbit competencial del qual inclogui les matèries objecte d'aquesta Instrucció tècnica complementària AEM 1 "Ascensors" del Reglament d'aparells d'elevació i manteniment.

c) Tenir reconeguda una competència professional adquirida per experiència laboral, d'acord amb el que estipula el Reial decret 1224/2009, de 17 de juliol, de reconeixement de les competències professionals adquirides per experiència laboral, en les matèries objecte d'aquesta Instrucció tècnica complementària AEM 1 "Ascensors" del Reglament d'aparells d'elevació i manteniment, aprovada pel Reial decret 88/2013, de 8 de febrer.

d) Tenir reconeguda la qualificació professional de conservador d'ascensors adquirida en un altre o altres estats membres de la Unió Europea, d'acord amb el que estableix el Reial decret 581/2017, de 9 de juny, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/55/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de novembre de 2013, per la qual es modifica la Directiva 2005/36/CE relativa al reconeixement de qualificacions professionals i el Reglament (UE) núm. 1024/2012 relatiu a la cooperació administrativa a través del Sistema d'informació del mercat interior (Reglament IMI).

e) Tenir una certificació atorgada per una entitat acreditada per a la certificació de persones per l'ENAC o qualsevol altre organisme nacional d'acreditació designat d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93, d'acord amb la norma UNE-EN ISO/IEC 17024.

Totes les entitats acreditades per a la certificació de persones que vulguin atorgar aquestes certificacions han d'incloure en el seu esquema de certificació un sistema d'avaluació que inclogui els continguts mínims que indica l'annex X d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

D'acord amb la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, el personal habilitat per una comunitat autònoma pot executar aquesta activitat dins d'una empresa instal·ladora en tot el territori espanyol, sense que es puguin imposar requisits o condicions addicionals.»

Cinc. S'afegeix un nou annex X, «Competències que han d'avaluar les entitats acreditades per a la certificació de conservador d'ascensors», amb la redacció següent:

«ANNEX X

Competències que han d'avaluar les entitats acreditades per a la certificació de conservador d'ascensors

1. Generalitats

- a) Té coneixements bàsics de mecànica, electricitat, electrònica i oleohidràulica.
- b) Identifica i descriu la funció dels components de seguretat principals i auxiliars de l'ascensor (motor, reductors, elements de suspensió, elements de control la posició, velocitat i moviments incontrolats, paracaigudes, frens, vàlvules de retenció, cilindres hidràulics, etc.).
- c) Coneix els diferents tipus d'elements lubricants (funció, tipus, característiques i propietats).
- d) Coneix les tecnologies alternatives pertinents per substituir elements avariats que no es puguin substituir per d'altres de similars.
- e) Coneix els dissenys d'aparells elevadors.
- f) Té coneixements d'electricitat, en especial del Reglament d'instal·lacions de BT.

2. Normativa

- a) Coneix el Reglament d'aparells d'elevació i mantenició, aprovat pel Reial decret 2291/1985, de 8 de novembre, i les disposicions que regulen la posada en servei dels ascensors, així com la ITC AM-1 aprovada mitjançant aquest Reial decret.
- b) Coneix les normes aplicables per a les operacions de manteniment obligatòries per als ascensors.

3. Execució d'operacions de manteniment, rescat i posada en servei

- a) Coneix el maneig d'eines, instrumentació i equips de mesura.
- b) Selecciona i porta a terme l'aprovisionament de material necessari per al manteniment i la reparació d'un ascensor.
- c) Coneix els diferents modes d'operació d'un ascensor.
- d) Coneix i porta a terme les operacions de rescat d'una persona atrapada a l'ascensor. Si s'escau, aquesta operació s'ha de fer entre dos operaris.
- e) Coneix i efectua correctament les proves prèvies a la posada en servei d'un ascensor, així com les requerides per dur a terme les inspeccions reglamentàries.
- f) Realitza la connexió dels components elèctrics i dels equips de control electrònics de l'aparell a la instal·lació receptora d'acord amb l'RBT.
- g) Efectua un control de la pressió per comprovar els circuits hidràulics.
- h) Efectua un control de la pressió per comprovar l'estanquitat del sistema.
- i) Realitza els mesuraments reglamentaris previs a la posada en marxa.
- j) Detecta i identifica les diferents disfuncions en la posada en servei d'un ascensor o en la represa del servei després de la seva modificació o reparació.

4. Manteniment

4.1 Documentació:

- a) Coneix els llibres de registre de la instal·lació.
- b) Emplena les dades en el registre de l'equip i elabora un informe sobre cada revisió i les proves efectuades durant la revisió.
- c) Realitza i documenta el programa d'operacions de manteniment preventiu corresponents a la instal·lació.

4.2 Operacions:

- a) Coneix les tècniques i eines de diagnòstic i localització d'avaries en ascensors.
- b) Coneix els punts d'avaría més probables en un ascensor.
- c) Utilitza instruments de mesura portàtils, com ara multímetres per mesurar volts, amperes i ohms d'acord amb mètodes indirectes de corrents de fuites, i interpretar els paràmetres mesurats.
- d) Efectua les proves necessàries posteriors a la reparació d'una avaría en la instal·lació.

5. Prevenció de riscos laborals

Coneix les mesures que ha d'adoptar en relació amb la prevenció de riscos laborals per dur a terme les tasques de manera segura tant per a la seva persona com per a la resta de les persones, béns i el medi ambient.»

Article desè. *Modificació de la Instrucció tècnica complementària ITC-RAT 21, «Instal·ladors i empreses instal·ladores per a instal·lacions d'alta tensió» del Reglament sobre condicions tècniques i garanties de seguretat en instal·lacions elèctriques d'alta tensió, aprovat pel Reial decret 337/2014, de 9 de maig.*

La Instrucció tècnica complementària ITC-RAT 21, «Instal·ladors i empreses instal·ladores per a instal·lacions d'alta tensió», aprovada pel Reial decret 337/2014, de 9 de maig, es modifica com s'indica a continuació:

U. L'apartat 4, «Instal·lador d'alta tensió. Requisits», es modifica de la manera següent:

«Els coneixements mínims que ha de tenir un instal·lador d'alta tensió estan definits a l'annex 2 d'aquesta ITC. Els criteris i continguts d'aquest annex es poden actualitzar periòdicament, a proposta d'instal·ladors, empreses instal·ladores, distribuïdores, comercialitzadores o operadores i corporacions que representin els professionals, titulars, tècnics, entitats d'avaluació, així com de l'Administració pública competent en matèria d'instal·lacions elèctriques, per adaptar-los als avenços tecnològics.

L'instal·lador d'alta tensió ha de desenvolupar la seva activitat en el si d'una empresa instal·ladora d'alta tensió habilitada i ha de complir i poder acreditar davant l'Administració pública competent, quan aquesta ho requereixi en l'exercici de les seves facultats de control, i per a la categoria que correspongui, de les establertes a l'apartat 3 anterior, alguna de les situacions següents:

- a) Disposa d'un títol universitari l'àmbit competencial, les atribucions legals o el pla d'estudis del qual cobreixi les matèries objecte del Reglament sobre condicions tècniques i garanties de seguretat en instal·lacions elèctriques d'alta tensió, aprovat pel Reial decret 337/2014, de 9 de maig, i de les seves instruccions tècniques complementàries.
- b) Disposa d'un títol de formació professional o d'un certificat de professionalitat inclòs en el Repertori nacional de certificats de professionalitat, l'àmbit competencial del qual inclou les matèries objecte del Reglament sobre condicions tècniques i garanties de seguretat en instal·lacions elèctriques d'alta tensió, aprovat pel Reial decret 337/2014, de 9 de maig, i de les seves instruccions tècniques complementàries.
- c) Té reconeguda una competència professional adquirida per experiència laboral, d'acord amb el que estipula el Reial decret 1224/2009, de 17 de juliol, de reconeixement de les competències professionals adquirides per experiència laboral, en les matèries objecte del Reglament sobre condicions tècniques i

garanties de seguretat en instal·lacions elèctriques d'alta tensió, aprovat pel Reial decret 337/2014, de 9 de maig, i de les seves instruccions tècniques complementàries.

d) Té reconeguda la qualificació professional d'instal·lador d'alta tensió adquirida en un altre o altres estats membres de la Unió Europea, d'acord amb el que estableix el Reial decret 581/2017, de 9 de juny, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/55/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de novembre de 2013, per la qual es modifica la Directiva 2005/36/CE relativa al reconeixement de qualificacions professionals i el Reglament (UE) núm. 1024/2012 relatiu a la cooperació administrativa a través del Sistema d'informació del mercat interior (Reglament IMI).

e) Té una certificació atorgada per una entitat acreditada per a la certificació de persones per l'ENAC o qualsevol altre organisme nacional d'acreditació designat d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93, d'acord amb la norma UNE-EN ISO/IEC 17024.

Totes les entitats acreditades per a la certificació de persones que vulguin atorgar aquestes certificacions han d'incloure en el seu esquema de certificació un sistema d'avaluació que inclogui els continguts mínims que indica l'annex 2 d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

Qualsevol de les situacions o titulacions previstes (títol universitari, títol de formació professional, experiència laboral reconeguda o certificació atorgada per una entitat acreditada) són vàlides indistintament per a les categories AT1 i AT2, en funció dels coneixements acreditats.

D'acord amb la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, el personal habilitat per una comunitat autònoma pot executar aquesta activitat dins d'una empresa instal·ladora en tot el territori espanyol, sense que es puguin imposar requisits o condicions addicionals.»

Dos. L'apartat 5.2 de l'apartat 5, «Empresa instal·ladora d'alta tensió. Requisits», queda redactat de la manera següent:

«5.2 Les empreses instal·ladores d'alta tensió legalment establertes per a l'exercici d'aquesta activitat a qualsevol altre Estat membre de la Unió Europea que vulguin exercir l'activitat en règim de lliure prestació en territori espanyol han de presentar, prèviament a l'inici de l'activitat, davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma on vulguin començar la seva activitat, una declaració responsable en què el titular de l'empresa o el seu representant legal declari per a quina categoria exercirà l'activitat, que compleix els requisits que exigeix aquesta Instrucció tècnica complementària, que disposa de la documentació que ho acredita, que es compromet a mantenir-los durant la vigència de l'activitat i que es responsabilitza que l'execució de les instal·lacions s'efectua d'acord amb les normes i els requisits que estableixen el Reglament sobre condicions tècniques i garanties de seguretat en instal·lacions elèctriques d'alta tensió i les seves respectives instruccions tècniques complementàries.

Per acreditar el compliment del requisit de personal qualificat, la declaració ha de fer constar que l'empresa disposa de la documentació que acredita la capacitat del personal afectat, d'acord amb la normativa del país d'establiment i de conformitat amb el que preveu la normativa de la Unió Europea sobre reconeixement de qualificacions professionals, aplicada a Espanya mitjançant el Reial decret 581/2017, de 9 de juny. L'autoritat competent pot verificar aquesta capacitat d'acord amb el que disposa l'article 15 del Reial decret esmentat.»

Tres. L'apartat 5.6 de l'apartat 5, «Empresa instal·ladora d'alta tensió. Requisits», es modifica de la manera següent:

«5.6 A l'empara del que preveu l'apartat 3 de l'article 69 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, l'Administració competent pot regular un procediment per comprovar a posteriori el que hagi declarat l'interessat.

En tot cas, la no-presentació de la declaració, així com la inexactitud, la falsedat o l'omissió, de caràcter essencial, de dades o manifestacions que hagin de figurar a la declaració habilita l'Administració competent per dictar resolució, que ha de ser motivada i amb l'audiència prèvia de l'interessat, per la qual es declari la impossibilitat de seguir exercint l'activitat, sense perjudici de les responsabilitats que es puguin derivar de les actuacions dutes a terme, i de l'aplicació del règim sancionador que preveu la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria.»

Quatre. L'apartat 5.8 de l'apartat 5, «Empresa instal·ladora d'alta tensió. Requisits», queda redactat de la manera següent:

«5.8 Les empreses instal·ladores han de complir el següent:

a) Disposen de la documentació que identifica l'empresa instal·ladora, que en el cas de persona jurídica ha d'estar constituïda legalment.

b) Disposen dels mitjans tècnics i humans necessaris per exercir la seva activitat en condicions de seguretat, que, com a mínim, han de ser els que determina l'annex I d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

c) Té subscripta una assegurança de responsabilitat civil professional o una altra garantia equivalent que cobreixi els danys que puguin provocar en la prestació del servei per una quantia mínima d'1.000.000 d'euros per sinistre. Aquesta quantia mínima s'ha d'actualitzar per ordre de la persona titular del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme, sempre que sigui necessari per mantenir l'equivalència econòmica de la garantia i amb l'informe previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics.»

Cinc. L'apartat 1, «Mitjans humans» de l'annex 1, «Mitjans mínims, tècnics i humans, requerits per a les empreses instal·ladores per a instal·lacions d'alta tensió», queda redactat de la manera següent:

«1. Mitjans Humans: disposar del personal necessari per desenvolupar l'activitat en condicions de seguretat, en nombre suficient per atendre les instal·lacions que tinguin contractades amb un mínim d'un instal·lador d'instal·lacions d'alta tensió de categoria igual o superior a la categoria de l'empresa instal·ladora, contractat en plantilla a jornada completa (llevat que s'acrediti que l'horari d'obertura de l'empresa és inferior, cas en què s'admet que aquest estigui contractat a temps parcial per prestar serveis durant un nombre d'hores equivalent a l'horari durant el qual l'empresa exerceixi la seva activitat).

Es considera que també queda satisfet el requisit de disposar d'un professional habilitat en plantilla si es compleix alguna de les condicions següents:

1a En el cas de les persones jurídiques, la qualificació individual la tingui un dels socis de l'organització, sempre que treballi per a l'empresa a jornada completa, o durant el seu horari d'obertura.

2a En cas que l'empresa instal·ladora sigui una persona física donada d'alta en el règim especial de treballadors autònoms, si aquesta disposa de l'habilitació corresponent.

La figura de l'instal·lador pot ser substituïda per la de dos o més instal·ladors de la mateixa o mateixes categories, els horaris laborals dels quals permetin cobrir la jornada completa o l'horari d'activitat de l'empresa.»

Sis. L'últim paràgraf de l'apartat 2.1 de l'annex I, «Mitjans mínims, tècnics i humans, requerits per a les empreses instal·ladores per a instal·lacions d'alta tensió», queda redactat de la manera següent:

«En qualsevol cas, els equips s'han de mantenir en correcte estat de funcionament i calibratge.»

Article onzè. *Modificació del Reglament d'instal·lacions de protecció contra incendis, aprovat pel Reial decret 513/2017, de 22 de maig.*

El Reglament d'instal·lacions de protecció contra incendis, aprovat pel Reial decret 513/2017, de 22 de maig, es modifica com s'indica a continuació:

U. Les lletres b), c) i d) de l'apartat 1 de l'article 10, «Requisits de les empreses instal·ladores», queden redactades de la manera següent:

«b) Disposar dels mitjans humans necessaris per exercir la seva activitat en condicions de seguretat, que, com a mínim, han de ser els que determina l'annex III d'aquest Reglament.

c) Disposar dels mitjans tècnics necessaris per exercir la seva activitat en condicions de seguretat.

d) Haver subscrit una assegurança de responsabilitat civil professional o una altra garantia equivalent que cobreixi els danys que puguin provocar en la prestació del servei per una quantia mínima de 800.000 euros per sinistre. Aquesta quantia mínima s'ha d'actualitzar per ordre de la persona titular del Ministeri Indústria, Comerç i Turisme, sempre que sigui necessari per mantenir l'equivalència econòmica de la garantia i amb l'informe previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics.»

Dos. L'apartat 2 de l'article 11, «Habilitació d'empreses instal·ladores», queda redactat de la manera següent:

«2. Per acreditar el compliment del requisit de personal qualificat, la declaració ha de fer constar que l'empresa disposa de la documentació que acredita la capacitat del personal afectat, d'acord amb la normativa del país d'establiment i de conformitat amb el que preveu la normativa de la Unió Europea sobre reconeixement de qualificacions professionals, aplicada a Espanya mitjançant el Reial decret 581/2017, de 9 de juny, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/55/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de novembre de 2013, per la qual es modifica la Directiva 2005/36/CE relativa al reconeixement de qualificacions professionals i el Reglament (UE) núm. 1024/2012 relatiu a la cooperació administrativa a través del Sistema d'informació del mercat interior (Reglament IMI). L'autoritat competent pot verificar aquesta capacitat d'acord amb el que disposa l'article 15 del Reial decret esmentat.»

Tres. La lletra b) de l'apartat 1 de l'article 15, «Requisits de les empreses mantenedores», queda redactada de la manera següent:

«b) Disposar dels mitjans humans necessaris per exercir la seva activitat en condicions de seguretat, que, com a mínim, han de ser els que determina l'annex III d'aquest Reglament.»

Quatre. La lletra e) de l'apartat 1 de l'article 15, «Requisits de les empreses mantenedores», queda redactada de la manera següent:

«e) Haver subscrit una assegurança de responsabilitat civil professional o una altra garantia equivalent que cobreixi els danys que puguin provocar en la prestació del servei per una quantia mínima de 800.000 euros per sinistre. Aquesta quantia

mínima s'ha d'actualitzar per ordre de la persona titular del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme, sempre que sigui necessari per mantenir l'equivalència econòmica de la garantia i amb l'informe previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics.»

Cinc. L'apartat 2 de l'article 16, «Habilitació d'empreses mantenidores», queda redactat de la manera següent:

«Per acreditar el compliment del requisit de personal qualificat, la declaració ha de fer constar que l'empresa disposa de la documentació que acredita la capacitat del personal afectat, d'acord amb la normativa del país d'establiment i de conformitat amb el que preveu la normativa de la Unió Europea sobre reconeixement de qualificacions professionals, aplicada a Espanya mitjançant el Reial decret 581/2017, de 9 de juny. L'autoritat competent pot verificar aquesta capacitat d'acord amb el que disposa l'article 15 del Reial decret esmentat.»

Sis. L'annex III, «Mitjans humans mínims en empreses instal·ladores i mantenidores d'equips i sistemes de protecció contra incendis», es modifica de la manera següent:

«ANNEX III

Mitjans humans mínims en empreses instal·ladores i mantenidores d'equips i sistemes de protecció contra incendis

1. Disposar del personal necessari per dur a terme l'activitat en condicions de seguretat, en nombre suficient per atendre les instal·lacions que tinguin contractades amb un mínim de:

a) Un responsable tècnic de l'empresa, en possessió d'un títol universitari amb competència específica en les matèries objecte d'aquest Reglament, contractat en plantilla a jornada completa (llevat que s'acrediti que l'horari d'obertura de l'empresa és inferior, cas en què s'admet que aquest estigui contractat a temps parcial per prestar serveis durant un nombre d'hores equivalent a l'horari durant el qual l'empresa exerceixi la seva activitat).

Es considera que també queda satisfet el requisit de disposar d'un tècnic titulat universitari competent en plantilla si es compleix alguna de les condicions següents:

1a En el cas de les persones jurídiques, el títol universitari el tingui un dels socis de l'organització, sempre que treballi per a l'empresa a jornada completa, o durant el seu horari d'obertura.

2a En cas que l'empresa instal·ladora i/o mantenidora sigui una persona física donada d'alta en el règim especial de treballadors autònoms, si aquesta disposa de titulació universitària amb competència específica en les matèries objecte d'aquest Reglament.

La figura del responsable tècnic pot ser substituïda per la de dos o més tècnics titulats universitaris competents, els horaris laborals dels quals permetin cobrir la jornada completa o l'horari d'obertura de l'empresa.

b) Un operari qualificat per a cada un dels sistemes per als quals està habilitada, o un mateix operari si aquest està qualificat en tots els sistemes, contractat en plantilla a jornada completa (llevat que s'acrediti que l'horari d'obertura de l'empresa és inferior, cas en què s'admet que aquest estigui contractat a temps parcial per prestar serveis durant un nombre d'hores equivalent a l'horari durant el qual l'empresa exerceixi la seva activitat).

Es considera que també queda satisfet el requisit de disposar d'un professional habilitat en plantilla si es compleix alguna de les condicions següents:

1a En el cas de les persones jurídiques, la qualificació individual la tingui un dels socis de l'organització, sempre que treballi per a l'empresa a jornada completa, o durant el seu horari d'obertura.

2a En cas que l'empresa instal·ladora i/o mantenidora sigui una persona física donada d'alta en el règim especial de treballadors autònoms, si aquesta disposa de l'habilitació corresponent.

La figura de l'operari qualificat pot ser substituïda per la de dos o més operaris, els horaris laborals dels quals permetin cobrir la jornada completa o l'horari d'obertura de l'empresa.

2. Tal com estableixen els articles 11 i 16 d'aquest Reglament, el personal qualificat esmentat a l'apartat anterior ha de poder acreditar davant l'Administració competent:

a) El compliment del que estableix el Reial decret 842/2002, de 2 d'agost, en el cas d'operaris qualificats per a la instal·lació/manteniment d'enllumenat d'emergència.

b) El compliment del que estableixen el Reglament (CE) núm. 517/2014 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 d'abril de 2014, i el Reial decret 115/2017, de 17 de febrer, pel qual es regulen la comercialització i la manipulació de gasos fluorats i equips basats en aquests, així com la certificació dels professionals que els utilitzen, i pel qual s'estableixen els requisits tècnics per a les instal·lacions que exerceixin activitats que emetin gasos fluorats, en el cas d'operaris qualificats per a la instal·lació/manteniment de sistemes d'extinció basats en agents gasosos fluorats.

c) Una de les situacions següents, per als operaris qualificats per a la instal·lació i/o manteniment de la resta d'instal·lacions de protecció contra incendis:

1r Disposar d'un títol universitari el pla d'estudis del qual cobreixi les matèries objecte d'aquest Reglament, per a les quals acredita la seva qualificació.

2n Disposar d'un títol de formació professional o d'un certificat de professionalitat inclòs en el Repertori nacional de certificats de professionalitat, l'àmbit competencial del qual inclogui les matèries objecte d'aquest Reglament, per a les quals acredita la seva qualificació.

3r Tenir una certificació atorgada per una entitat acreditada per a la certificació de persones per l'ENAC o qualsevol altre organisme nacional d'acreditació designat d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93, d'acord amb la norma UNE-EN ISO/IEC 17024.

Totes les entitats acreditades per a la certificació de persones que vulguin atorgar aquestes certificacions han d'incloure en el seu esquema de certificació un sistema d'avaluació que inclogui els continguts mínims que indica l'annex IV d'aquest Reglament.

4t Haver realitzat, amb aprofitament, un curs de formació que inclogui els continguts mínims que indica l'annex IV d'aquest Reglament, impartit per entitats habilitades per l'òrgan competent en matèria d'indústria de la comunitat autònoma corresponent.

5è Tenir reconeguda una competència professional adquirida per experiència laboral, d'acord amb el que estipula el Reial decret 1224/2009, de 17 de juliol, de reconeixement de les competències professionals adquirides per experiència laboral, en les matèries objecte d'aquest Reglament.

6è Tenir reconeguda la qualificació professional d'operari qualificat per a la instal·lació i/o manteniment de protecció contra incendis adquirida en un altre o altres

estats membres de la Unió Europea, d'acord amb el que estableix el Reial decret 581/2017, de 9 de juny, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/55/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de novembre de 2013, per la qual es modifica la Directiva 2005/36/CE relativa al reconeixement de qualificacions professionals i el Reglament (UE) núm. 1024/2012 relatiu a la cooperació administrativa a través del Sistema d'informació del mercat interior (Reglament IMI).

7è Els treballadors que prestin o hagin prestat serveis com a personal qualificat en la instal·lació i/o el manteniment per a cadascun dels sistemes per als quals sol·licita l'habilitació durant almenys 12 mesos, anteriors a l'entrada en vigor d'aquest Reglament, poden sol·licitar una certificació acreditativa de la qualificació davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma on resideixin. La justificació d'aquesta experiència s'ha de fer amb els documents següents:

i. Vida laboral del treballador, expedida per la Tresoreria General de la Seguretat Social.

ii. Contracte de treball o certificació de les empreses on hagi adquirit l'experiència laboral, en la qual consti específicament la durada dels períodes de prestació del contracte, l'activitat exercida i l'interval de temps en què s'ha exercit l'activitat esmentada.

D'acord amb la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, el personal habilitat per una comunitat autònoma pot executar aquesta activitat dins d'una empresa instal·ladora en tot el territori espanyol, sense que es puguin imposar requisits o condicions addicionals.»

Set. S'afegeix un nou annex IV, «Coneixements mínims necessaris per als operaris qualificats de protecció contra incendis», amb el contingut següent:

«ANNEX IV

Coneixements mínims necessaris per als operaris qualificats de protecció contra incendis

Els coneixements mínims queden agrupats en dos mòduls:

- Mòdul I “Part general”; i
- Mòdul II “Part específica”.

Tots els operaris qualificats han de tenir els coneixements mínims que indica el mòdul I. Així mateix, han de disposar dels coneixements específics del mòdul II en funció del sistema o sistemes concrets per als quals estiguin qualificats.

No obstant això, per als operaris qualificats únicament en sistemes de senyalització luminescent, només són aplicables els coneixements relatius a senyalització que indica el mòdul I i els que indica l'epígraf de «Sistemes de senyalització luminescent» del mòdul II.

Els continguts de cada mòdul són els següents:

Mòdul I. Part general:

1. Matemàtiques: nombres enters i decimals, operacions bàsiques, nombres fraccionaris, nombres negatius, proporcionalitats, escales, regles de tres simples, percentatge, sistema internacional de mesures, potències i arrels. Magnituds, unitats, conversions.

2. Física i química: propietats físiques de la matèria, calor i temperatura, expansió tèrmica, transmissió de calor, principis bàsics de química, combustió, combustibles.

3. Fonaments de l'extinció d'incendis: classificació, factors d'incendis, fases i evolució d'un incendi, principis d'extinció d'incendis, mètodes d'extinció.
4. Materials, unions i accessoris, marcatges.
5. Classes de foc segons la norma UNE-EN 2.
6. Senyalització i interpretació de plànols.
7. Estabilitat al foc de les estructures.
8. Sectorització i compartimentació d'edificis.
9. Reacció al foc dels materials.
10. Classificació de les instal·lacions de protecció contra incendis:
 - a) Instal·lacions d'extinció d'incendis.
 - b) Instal·lacions de detecció d'incendis.
 - c) Instal·lacions d'emergència: senyalització, enllumenat, alarma.
 - d) Sistemes de control de temperatura i evacuació de fums.
11. Legislació i projectes de seguretat contra incendis:
 - a) Reglament d'instal·lacions de protecció contra incendis, aprovat pel Reial decret 513/2017, de 22 de maig.
 - b) Reglament de seguretat contra incendis en establiments industrials, aprovat pel Reial decret 2267/2004, de 3 de desembre.
 - c) Instal·lacions de protecció contra incendis en l'àmbit d'aplicació del Reglament d'emmagatzematge de productes químics, aprovat pel Reial decret 656/2017, de 23 de juny, i les seves instruccions tècniques complementàries.
 - d) Instal·lacions de protecció contra incendis en l'àmbit d'aplicació del Reglament d'instal·lacions petrolíferes, aprovat pel Reial decret 2085/1994, de 20 d'octubre, i les seves instruccions tècniques complementàries.
 - e) Codi tècnic de l'edificació. Document bàsic de seguretat contra incendis DB SI.

Mòdul II. Part específica:

– Sistemes de detecció i d'alarma d'incendis:

- a. Normativa aplicable.
- b. Disseny, instal·lació, posada en servei i ús dels sistemes de detecció d'alarma d'incendi segons la norma UNE 23007-14.
- c. Sistema de barreres.
- d. Sistema d'aspiració.
- e. Detectors tèrmics.
- f. Detectors de fum.
- g. Detectors lineals.
- h. Videodetecció.
- i. Àrees classificades.
- j. Detecció en àrees especials.
- k. Integració i centralització de sistemes de detecció.
- l. Determinació de vida útil de detectors.
- m. Manteniment i conservació, procediment d'actuació, periodicitats i emplenament de les actes corresponents.

– Sistemes de proveïment d'aigua contra incendis:

- a. Normativa aplicable.
- b. Característiques i especificacions segons la norma UNE 23500.
- c. Conjunt de fonts d'aigua.
- d. Equips d'impulsió.
- e. Xarxa general d'aigua.
- f. Manteniment i conservació, procediment d'actuació, periodicitats i emplenament de les actes corresponents.

– Sistemes d'hidrants contra incendis:

- a. Normativa aplicable.
- b. Característiques i especificacions segons les normes UNE-EN 14384 i UNE-EN 14339.
- c. Tipologia. Descripció per models.
- d. Identificació de marques, gravats.
- e. Ubicació, idoneïtat, cobertura i instal·lació.
- f. Inspecció del proveïment d'hidrants.
- g. Tapes, ràcords, juntes.
- h. Vàlvula de drenatge.
- i. Prova hidroestàtica de xarxa d'hidrants.
- j. Proves de cabal/pressió.
- k. Vàlvules i pals indicadors de tall de línia.
- l. Suports i unions de canonada.
- m. Neteja i protecció de canonada d'hidrants.
- n. Vestidor i material auxiliar.
- o. Preses de monitor i connexions a hidrants. Tipologia i aplicacions.
- p. Senyalització.
- q. Manteniment i conservació, procediment d'actuació, periodicitats i emplenament de les actes corresponents.

– Sistemes de boques d'incendis equipades:

- a. Normativa aplicable.
- b. Descripció d'operacions d'instal·lació.
- c. Tipologies. Descripció per models.
- d. Identificació de marques, gravats, etiquetatge d'ús.
- e. Ubicació, idoneïtat, cobertura i instal·lació.
- f. Inspecció del proveïment de BIE.
- g. Pressions de treball i reguladors de pressió.
- h. Proves de cabal/pressió.
- i. Vàlvules manuals de tall de línia.
- j. Prova hidroestàtica de BIE de 25 i 45 mm.
- k. Suports i unions de canonada.
- l. Neteja i protecció de canonades de BIE.
- m. Senyalització.
- n. Manteniment i conservació, procediment d'actuació, periodicitats i emplenament de les actes corresponents.

– Sistemes de columna seca:

- a. Normativa aplicable.
- b. Descripció d'operacions d'instal·lació.
- c. Descripció i manteniment dels components.
- d. Tipologies de disseny i armaris.
- e. Prova hidroestàtica.
- f. Ubicació, idoneïtat, cobertura i instal·lació.
- g. Suports i unions de canonada.
- h. Retolació i neteja.
- i. Senyalització.
- j. Manteniment i conservació, procediment d'actuació, periodicitats i emplenament de les actes corresponents.

- Sistemes fixos d'extinció per ruixadors automàtics i aigua polvoritzada:
 - a. Normativa aplicable.
 - b. Disseny i instal·lació segons les normes UNE 12845 i UNE 23503.
 - c. Xarxa de canonades per a l'alimentació d'aigua.
 - d. Lloc de control.
 - e. Brocs de descàrrega necessaris.
 - f. Manteniment i conservació, procediment d'actuació, periodicitats i emplenament de les actes corresponents.

- Sistemes fixos d'extinció per aigua nebulitzada:
 - a. Normativa aplicable.
 - b. Disseny i instal·lació segons la norma UNE-CEN/TS 14972.
 - c. Subministrament d'aigua.
 - d. Sistema de canonades.
 - e. Brocs de descàrrega.
 - f. Mecanismes de disparament i aturada.
 - g. Manteniment i conservació, procediment d'actuació, periodicitats i emplenament de les actes corresponents.

- Sistemes fixos d'extinció per escuma física:
 - a. Normativa aplicable.
 - b. Disseny i instal·lació segons la norma UNE-EN 13565-2.
 - c. Tipus d'escumogen i aplicacions, caducitat i anàlisi en laboratori.
 - d. Dosificadors: venturimètrics, membrana, volumètrics. Tipologia. Descripció per models.
 - e. Tanques d'escumogen, reserves.
 - f. Relació d'expansió.
 - g. Equips generadors: cambres d'escuma, llances, ruixadors... tipologia.
 - h. Ubicació, idoneïtat, cobertura i instal·lació dels equips.
 - i. Inspecció del proveïment del sistema d'escuma.
 - j. Prova hidroestàtica de xarxa d'escuma.
 - k. Prova de descàrrega d'escuma.
 - l. Suports i unions de canonada.
 - m. Neteja de la canonada d'escuma.
 - n. Manteniment i conservació, procediment d'actuació, periodicitats i emplenament de les actes corresponents.

- Sistemes fixos d'extinció per pols:
 - a. Normativa aplicable.
 - b. Disseny i instal·lació segons la norma UNE 12416-2.
 - c. Recipient de pols.
 - d. Recipients de gas propel·lent.
 - e. Canonades de distribució.
 - f. Vàlvules selectores.
 - g. Dispositius d'accionament i control.
 - h. Brocs de descàrrega.
 - i. Manteniment i conservació, procediment d'actuació, periodicitats i emplenament de les actes corresponents.

- Sistemes fixos d'extinció per agents extintors gasosos:
 - a. Normativa aplicable.
 - b. Disseny i condicions d'instal·lació segons UNE-EN 15004-1.
 - c. Mecanisme de disparament.

- d. Equips de control de funcionament elèctric o pneumàtic.
- e. Recipients per a gas a pressió.
- f. Conductes per a l'agent extintor.
- g. Difusors de descàrrega.
- h. Manipulació de sistemes i equips de protecció contra incendis que utilitzen gasos fluorats o bromats com a agent extintor.
- i. Manteniment i conservació, procediment d'actuació, periodicitats i emplenament de les actes corresponents.

– Sistemes fixos d'extinció per aerosols condensats:

- a. Normativa aplicable.
- b. Descripció d'operacions d'instal·lació i manteniment.
- c. Dispositius d'accionament.
- d. Equips de control de funcionament.
- e. Unitats de generadors d'aerosol.
- f. Reial decret 1381/2009, de 28 d'agost, pel qual s'estableixen els requisits per a la fabricació i comercialització dels generadors d'aerosols.
- g. Manteniment i conservació, procediment d'actuació, periodicitats i emplenament de les actes corresponents.

– Sistemes per al control de fums i de calor:

- a. Normativa aplicable.
- b. Instal·lació i posada en marxa segons la UNE 23584.
- c. Flotabilitat dels gasos calents.
- d. Pressurització diferencial.
- e. Ventilació horitzontal.
- f. Extracció de fums.
- g. Manteniment i conservació, procediment d'actuació, periodicitats i emplenament de les actes corresponents.

– Extintors d'incendi:

- a. Normativa aplicable.
- b. Descripció d'operacions d'instal·lació i manteniment.
- c. Tipologies, descripció per models i agent extintor.
- d. Identificació de marques, gravats, etiquetatge.
- e. Ubicació, idoneïtat, cobertura i instal·lació.
- f. Toleràncies pes/pressió.
- g. Senyalització.
- h. Proves de pressió de nivell C a extintors d'incendis.
- i. Procediment d'actuació, periodicitats i emplenament de les actes corresponents.

– Sistemes de senyalització luminescent:

- a. Normativa aplicable.
- b. Descripció d'operacions d'instal·lació i manteniment.
- c. Símbols gràfics.
- d. Sistemes de subjecció.
- e. Plans d'evacuació.
- f. Sistemes fotoluminescents.
- g. Sistemes elèctrics.
- h. Reial decret 393/2007, de 23 de març, pel qual s'aprova la Norma bàsica d'autoprotecció dels centres, establiments i dependències dedicats a activitats que puguin donar origen a situacions d'emergència.»

Article dotzè. *Modificació del Reglament de seguretat per a instal·lacions frigorífiques, aprovat pel Reial decret 552/2019, de 27 de setembre.*

El Reglament de seguretat per a instal·lacions frigorífiques, aprovat pel Reial decret 552/2019, de 27 de setembre, es modifica com s'indica a continuació:

U. La lletra b) de l'apartat 1 de l'article 9, «Professionals habilitats», queda redactada de la manera següent:

«b) Disposar d'un títol de formació professional o d'un certificat de professionalitat inclòs en el Repertori nacional de certificats de professionalitat, l'àmbit competencial del qual inclogui les matèries objecte d'aquest Reglament de seguretat per a instal·lacions frigorífiques.»

Dos. L'apartat 3 de l'article 10, «Empreses frigoristes», queda redactat de la manera següent:

«Les empreses frigoristes legalment establertes per a l'exercici d'aquesta activitat a qualsevol altre Estat membre de la Unió Europea que vulguin exercir l'activitat en règim de lliure prestació en territori espanyol han de presentar, prèviament a l'inici d'aquesta i davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma on vulguin començar la seva activitat, una declaració responsable en què el titular de l'empresa o el seu representant legal declari per a quina categoria exercirà l'activitat, que compleix els requisits que exigeix aquest Reglament, que disposa de la documentació que ho acredita, que es compromet a mantenir-los durant la vigència de l'activitat i que es responsabilitza que l'execució o la reparació de les instal·lacions s'efectua d'acord amb les normes i els requisits que estableixen el Reglament de seguretat per a instal·lacions frigorífiques, aprovats pel Reial decret 552/2019, de 27 de setembre, i les seves instruccions tècniques complementàries.

Per acreditar el compliment del requisit de personal qualificat, la declaració ha de fer constar que l'empresa disposa de la documentació que acredita la capacitat del personal afectat, d'acord amb la normativa del país d'establiment i de conformitat amb el que preveu la normativa de la Unió Europea sobre reconeixement de qualificacions professionals, aplicada a Espanya mitjançant el Reial decret 581/2017, de 9 de juny. L'autoritat competent pot verificar aquesta capacitat d'acord amb el que disposa l'article 15 del Reial decret esmentat.»

Tres. L'apartat 1 de l'article 12, «Requisits de les empreses frigoristes», es modifica de la manera següent:

«1. Els requisits específics exigits per a l'execució, la posada en servei, el manteniment, la reparació, la modificació i el desmantellament dels diferents nivells d'instal·lacions frigorífiques són els que es detallen a continuació:

a) Empresa frigorista de nivell 1:

1r Disposar de la documentació que la identifiqui com a empresa frigorista i, en el cas d'una persona jurídica, estar constituïda legalment.

2n Disposar del personal necessari per exercir l'activitat en condicions de seguretat, en nombre suficient per atendre les instal·lacions que tinguin contractades amb un mínim d'un instal·lador frigorista, contractat en plantilla a jornada completa (llevat que s'acrediti que l'horari d'obertura de l'empresa és inferior, cas en què s'admet que aquest estigui contractat a temps parcial per prestar serveis durant un nombre d'hores equivalent a l'horari durant el qual l'empresa exerceixi la seva activitat).

Es considera que també queda satisfet el requisit de disposar d'un professional habilitat en plantilla si es compleix alguna de les condicions següents:

1a En el cas de les persones jurídiques, la titularitat de la qualificació individual la tingui un dels socis de l'organització, sempre que treballi per a l'empresa a jornada completa, o durant el seu horari d'obertura.

2a En cas que l'empresa instal·ladora sigui una persona física donada d'alta en el règim especial de treballadors autònoms, si aquesta disposa de l'habilitació com a instal·lador frigorista.

La figura de l'instal·lador pot ser substituïda per la de dos o més instal·ladors, els horaris laborals dels quals permetin cobrir la jornada completa o l'horari d'activitat de l'empresa.

3r Tenir subscripta una assegurança de responsabilitat civil professional o una altra garantia equivalent que cobreixi els possibles danys derivats de la seva activitat, per un import mínim de 300.000 euros per sinistre.

4t Disposar d'un pla de gestió de residus que consideri la diversitat de residus que pugui generar en la seva activitat i les previsions i els acords per a la seva gestió ambiental correcta i que prevegi la seva inscripció com a petit productor de residus perillosos en l'òrgan competent de la comunitat autònoma.

5è Disposar dels mitjans tècnics necessaris per exercir la seva activitat en condicions de seguretat, que, com a mínim, han de ser els que especifica la Instrucció tècnica complementària IF-13.

b) Empresa frigorista de nivell 2:

1r Disposar de la documentació que la identifiqui com a empresa frigorista i, en el cas d'una persona jurídica, estar constituïda legalment.

2n Disposar del personal necessari per exercir l'activitat en condicions de seguretat, en nombre suficient per atendre les instal·lacions que tinguin contractades amb un mínim de:

i. Un tècnic titulat universitari amb competències específiques en la matèria objecte d'aquest Reglament, que ha de ser el responsable tècnic, contractat en plantilla a jornada completa (llevat que s'acrediti que l'horari d'obertura de l'empresa és inferior, cas en què s'admet que aquest estigui contractat a temps parcial per prestar serveis durant un nombre d'hores equivalent a l'horari durant el qual l'empresa exerceixi la seva activitat).

Es considera que també queda satisfet el requisit de disposar d'un tècnic titulat universitari competent en plantilla si es compleix alguna de les condicions següents:

1a En el cas de les persones jurídiques, el títol universitari el tingui un dels socis de l'organització, sempre que treballi per a l'empresa a jornada completa, o durant el seu horari d'obertura.

2a En cas que l'empresa instal·ladora sigui una persona física donada d'alta en el règim especial de treballadors autònoms, si aquesta disposa de titulació universitària amb competències específiques en les matèries objecte del Reglament.

La figura del tècnic titulat universitari competent pot ser substituïda per la de dos o més tècnics titulats universitaris competents, els horaris laborals dels quals permetin cobrir la jornada completa o l'horari d'activitat de l'empresa.

ii. Un instal·lador frigorista, contractat en plantilla a jornada completa (llevat que s'acrediti que l'horari d'obertura de l'empresa és inferior, cas en què s'admet que aquest estigui contractat a temps parcial per prestar serveis durant un nombre d'hores equivalent a l'horari durant el qual l'empresa exerceixi la seva activitat).

Es considera que també queda satisfet el requisit de disposar d'un professional habilitat en plantilla si es compleix alguna de les condicions següents:

1a En el cas de les persones jurídiques, la titularitat de la qualificació individual la tingui un dels socis de l'organització, sempre que treballi per a l'empresa a jornada completa, o durant el seu horari d'obertura.

2a En cas que l'empresa instal·ladora sigui una persona física donada d'alta en el règim especial de treballadors autònoms, si aquesta disposa de l'habilitació com a instal·lador frigorista.

La figura de l'instal·lador pot ser substituïda per la de dos o més instal·ladors, els horaris laborals dels quals permetin cobrir la jornada completa o l'horari d'activitat de l'empresa.

Ha de tenir subscrita una assegurança de responsabilitat civil professional o una altra garantia equivalent que cobreixi els possibles danys derivats de la seva activitat, per un import mínim de 900.000 euros per sinistre.

3r Disposar d'un pla de gestió de residus que consideri la diversitat de residus que pugui generar en la seva activitat i les previsions i els acords per a la seva gestió ambiental correcta i que prevegi la seva inscripció com a petit productor de residus perillosos en l'òrgan competent de la comunitat autònoma.

4t Disposar dels mitjans tècnics necessaris per exercir la seva activitat en condicions de seguretat, que, com a mínim, han de ser els que especifica la Instrucció tècnica complementària IF-13.»

Disposició addicional única. *Ús de llenguatge no sexista.*

La referències que el text d'aquest Reial decret fa a instal·lador, reparador, conservador, els treballadors, els operaris qualificats, un tècnic titulat universitari, el responsable tècnic, els socis, operador de grua, el metge, un professional habilitat, el fabricant, el titular de l'empresa o al representant legal, així com a l'interessat, s'han d'entendre fetes respectivament a instal·lador o instal·ladora, reparador o reparadora, conservador o conservadora, les persones treballadores, les persones operàries qualificades, un tècnic o una tècnica amb titulació universitària, el personal responsable tècnic, les persones sòcies, operador o operadora de grua, el metge o la metgessa, un o una professional habilitada, la o el fabricant, la persona titular de l'empresa, la o el representant legal de l'empresa, així com la interessada o l'interessat.

Disposició transitòria única. *Empreses prèviament habilitades.*

Les empreses habilitades a la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret poden seguir exercint l'activitat objecte d'habilitació sense que hagin de presentar la declaració responsable regulada en els reials decrets modificats per aquest Reial decret. No obstant això, disposen d'un any, des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, per adaptar-se a les condicions i els requisits establerts en les modificacions introduïdes per aquest Reial decret.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

El projecte s'empara, amb caràcter general, en l'article 149.1.13a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica.

L'article primer s'empara, a més, en el que preveu l'article 149.1.1a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència per regular les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals.

Els articles vuitè i desè s'emparen, addicionalment, en la competència que l'article 149.1.25a de la Constitució espanyola atribueix a l'Estat sobre bases del règim miner i energètic.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'1 de juliol de 2021.

Madrid, 27 d'abril de 2021.

FELIPE R.

La ministra d'Indústria, Comerç i Turisme,
MARÍA REYES MAROTO ILLERA